

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 43

(46-tieji metai) SPALIO - OCTOBER 23 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS *

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.O. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

* 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

(h.n.)

KANADIETIS NOBELIO PREMIJOS LAUREATAS

Šiu metų Nobelio premiją už chemijos mokslus gavo du amerikiečiai ir vienas kanadietis. John Polanyi, 57 metų amžiaus, University of Toronto profesorius, pasidalino premiją trimis lygiomis dalimis su Dudley Herschbach, 54 m. Harvard'o universiteto profesorium ir Yuan Lee, 49 metų, University of California (Berkeley) profesorium. Visi trys tyrė kaip molekulės tarpusavyje veikia viena į kitą, sukurdamas naujas medžiagas.

John Polanyi, gimęs Berlyne ir 1933 m. dėl nacių persekiojimo pasitraukęs su tėvais Anglijon, o 1956 m. atvykęs Kanadon, yra ketvirtasis Kanados pilietis apdovanotas šiuo garsiu žymeniu. 1971 metais taip pat chemijos mokslų Nobelio premiją gavo Gerhard Herzberg, kuris buvo gimęs Hamburge ir pradžioje 1930-ųjų metų nuo nacių režimo pasitraukęs į Kanadą. 1923 metais medicinos mokslų Nobelio premiją gavo Sir Frederick Banting, profesoriavęs Toronte, už atradimą insulino, kuris ir šandien dar padeda kontroliuoti diabetą. 1957 metų Nobelio taikos premija buvo paskirta tuometiniam ministeriui pirmininkui liberalui Lester Pearson už jo pastangas suorganizuoti Jungtinių Tautų taikos išlaikymui skirtas pajėgas, ypač Viduriniuose Rytuose. Dar keturi Nobelio premijų laimėtojai buvo gimę Kanadoje ir vėliau išsikėlę į JAV-es: Henry Taube, 1983 metų Nobelio premiją laimėjęs už chemiją; William Giaque, 1949 metais taip pat laimėjęs chemijos Nobelio premiją ir David Below, gimęs Lachine mieste, ir laimėjęs Nobelio literatūros premiją 1976 metais.

Polanyi, kuris yra taip pat Popiežiškos Mokslų akademijos narys, prieš pat premijos paskelbimą buvo pasirošęs kelionėn į Siciliją, kurios pabaigoje būtų aplankęs popiežių privačioje audiencijoje. Tą kelionę laureatas laikinai atidėjo. Dalis jo tyrinėjimų padėjo atrasti "laser" spindulius, kurių technologija bus panaudota prezidento Reagan'o planuojamam "erdvių karo" apsigynimo projektui. Polanyi, žinomas nusiginklavimo šalininkas, pastebėjo, kad visi išradimai gali būti panaudoti ir geram ir blogam.

MASKVA KALBĖS SU PEKINGU DĖL SIENŲ

Po devynerių metų visiškų tylos, komunistinė Kinija pagaliau sutiko pradėti pasitarimus dėl visos eilės Kinijos-Sovietų Sąjun-

gos sienų neaiškumų. Kaip žinoma, ties tomis sienomis Azijoje įvyko daug ginkluotų susidūrimų ir žuvo nemaža pasienio dalinių karių abiejose pusėse. Ir caristinės, ir raudonosios Rusijos valdovai yra užgrobę didžiules teritorijas, apgyventas kiniečių arba jiems artimų genčių. Dėl jų užgrobtimo, ypač Mandžiūrijos, Kinija yra nuolat protestavusi ir dabar dar laiko jas okupuotomis Kinijos valstybės dalimis.

SOVIETAJ NUSILEIDŽIA?

Atrodo, kad sovietai jau siunčia atsargius signalus, jog bus galima kalbėti apie įvairių raketų skaičiaus sumažinimą, nepainiojant to su taip vadinamo amerikiečių "erdvių karo" apsigynimo projektu. Viktor Karpov, sovietų delegacijos vadovas Ženevoje vykstančių nusiginklavimo pasitarimų, taip pat davė suprasti, kad deryboms bus galima rasti naujų galimybių. Betgi tuo pačiu Kremlius ištrėmė iš Maskvos 5 amerikiečių diplomatus, nurodydamas, kad tai daroma atsilyginant už anksčiau 25 ištremtuosius iš JAV sovietų diplomatus. (Taigi, ankstyvesni gandai, kad bus leista kitiems 25 sovietams pakeisti ištremtuosius, nepasitvirtino).

Paskutinėmis žiniomis, JAV vyriausybė paprašė 55 Sovietų diplomatus apieisti Ameriką.

GENERAL MOTORS IŠSIKĖLIA IŠ PIETŲ AFRIKOS

Iš Johannesburg'o pranešama, kad amerikiečių automobilų gamyklos GENERAL MOTORS fabrikai Pietų Afrikoje bus uždaryti ir bendrovė daugiau savo gaminių Pietų Afrikoje nebepardavinės. GM vadovybė nurodo, kad tai padaryta ir todėl, kad Pietų Afrika per lėtai tvarko rasinės diskriminacijos klausimus. Tačiau ciniškesni komentatoriai nurodo, kad GM per pastaruosius kelis metus turėjo tikrai nuostolių, gamindami ir pardavinėdami savo automobilius Pietų Afrikoje.

JAV-ES UŽDĖJO MOKESČIUS IMPORTUOJAMIEMS GAMINIAMS

JAV-ų Kongresas patvirtino įstatymą, kuriuo uždedami mokesčiai trijų metų laikotarpyje visiems į JAV-es įvežamiems gaminiams. Tasai mokesčiai, tiesa, nėra didelis (iki sekančių metų 22-ji šimtųjų vieno cento, o kitus dvejus metus tik 17-ka šimtųjų vieno cento), bet ir tasai beveik ketvirties (vėliau tik šeštadalio) cento mokesčiai pavėks labai neigiamai ypač Kanados ekonominę padėtį. Nurodoma, kad Kanados į JAV-es eksportuo-

jančios bendrovės praras kasmet apie 200 milijonų dolerių, o iki 1995 metų, jeigu tie mokesčiai tebebus uždėti - net pusė milijono kanadiečių prarastų darbą. Konservatorių vyriausybė kreipėsi todėl į JAV prezidentą, kad jisai tą įstatymą vetuotų. Jis nevetavo.

NUSIŽUDĖ PABLO PICASSO ŽMONA

Garsiojo dailininko Pablo Picasso žmona Jacqueline Picasso, 59 m., nusižudė toje pačioje vietoje, kurioje mirė jos vyras 1973 metais. Praeitais metais ji buvo atvėzusi Montrealin savo vyro tapybos kūrinius ir tą parodą Montreal Museum of Fine Arts patalpose aplankė virš pusės milijono žmonių.

Ji buvo antroji Picasso žmona ir daugelio jo paveikslų modeliu. Pats dailininkas buvo ispanas, pasitraukęs po Franco dalinių laimėjimo Prancūzijoje, ir priklausė komunistų partijai. Ir prancūzų, ir sovietų

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI NEW YORK'E

Rockland Community College, Suffern, N.Y., priklausanči State University of New York, į savo 50 kalbų mokymosi kursą įtraukė ir LIETUVIŲ KALBĄ, kurią galima mokytis su užskaitais ar be, naudojant moderniškas mokymosi priemones. Patiekiamą išsami informacija apie lietuvių kalbą ir kviečia kreiptis dėl informacijų skambinant ar rašant dr. Gerlinde Sly, Coordinator, Self-Study Language Service Rec/Sunny, 145 College Rd., Suffern, N.Y. 10901, Tel.: (914)-342-3545.

PRANEŠA ELTA

DR. KAZYS BOBELIS 25-kių PASIŽYMĖJUSIŲ GYVENTOJŲ SĄRAŠE

U.S. News Today (spalio 7 d.), Washington Post (spalio 8 d.), St. Petersburg Times (spalio 10 d.) išspausdino pasižymėjusių Amerikos piliečių sąrašą. Ryšium su Laisvės Statulos 100 metų jubiliejaus užbaigtuvėmis,

1986 m. KANADOS LIETUVIŲ DIENOSE MONTREALYJE baigiamąjį žodį Koncerte taria RASA KURIENĖ-LUKOŠEVIČIŪTĖ, KLB Kultūros Komisijos pirmininkė, pavaduojanti KLB p-ką adv. ALGĮ PACEVIČIŲ. Sveikina PL Jaunimo Sąjungos p-kas GINTARAS GRUŠAS. Šalia jo - Koncerto pranešėja DAIVA PIEČAITYTĖ.

Nuotr. J. Piečaičio

Jungtinis Choras dainuoja KLD Koncerto programoje. Diriguoja LINDA MARCINKUTĖ, akompanuoja JONAS GOVEDAS.

Nuotr. Rimo Piečaičio

komunistų partijos ji ir jo kūrybą yra panaudojusios savo politinei propagandai.

spalio 27 d. šiems asmenims bus įteikti Ellis Island garbės medaliai.

Iš 15,000 pasiūlytų kandidatų, buvo numatyta parinkti apie 80 asmenų. Pirmajame paskelbtame 25-kių asmenų sąraše pirmąja dr. Kazio Bobelio vardas, seka kiti: N.Y. Universiteto prezidentas John Brademas, kardinolas Krol, arkivyskupas Jakovos (Queens, N.Y.), Tor-kom Manoogian (N.Y.), Jacqueline Kennedy Onasis, Walter Cronkite, sportininkai Arnold Palmer, Joe diMaggio ir kt.

Spalio 10 d. laidoje St. Petersburg Times atspausdino dr. K. Bobelio nuotrauką su ilgu straipsniu užvardintu "Lietuvoje gimęs pirmąja garbės sąraše", ir toliau - "St. Petersburgo daktaras gavo daugiausia balsų Ellis Island medaliui". Straipsnyje duodama trumpa dr. K. Bobelio biografija. Plačiau aprašoma jo vadovavimas VLIKUI ir veikla prieš religinę ir politinę spaudą komunistų okupuotoje Lietuvoje. Pažymėta, kad 1984 metais jis buvo Popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanotas Šv. Gregorijaus medaliu, kuris esąs aukščiausias, kuriuo popiežius gali pagerbti civilinį asmenį. Prie šio straipsnio prijungtas ir Lietuvos žemėlapis, pažymint, kad tai Sovietų okupuotas dr. Bobelio gimtasis kraštas.

Medaliai bus įteikti spalio 27 d. Waldorf Astoria viešbutyje, Manhattan'e, iškilmingos vakarienės metu.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20

Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

BOLŠEVIKŲ SIAUTĖJIMAS MERKINĖS APYLINKĖSE

Antrasis Pirčiupis

(Tęsinys)

RYLIŠKIŲ BAŽNYČIOS IR PALTARACKO LIKIMAS

1944 m. GRUODŽIO 24 d. Ryliškių bažnyčia taip pat buvo numatyta sunaikinti. Tačiau tą dieną liko neliesta. Greičiausiai dėl to, kad ten glaudėsi daug moterų ir vaikų, kurie čia buvo subėgę prašyti Aukščiausiojo globos. Žmonės, kęsdami šaltį ir alkį, skendo neviltyje. Juos palaikė bendros maldos. Visą laiką bažnyčioje buvo kunigas Stasiūnas. Jis aukėjo šv. Mišias, guodė žmones, ramino, kėlė jų viltį. Kai kas iš bažnyčios neišėjo dar antrąją Kalėdų dieną. Per vieną pamokslą kun. Stasiūnas smerkė kruvinus užpuolikų darbus. Tą pamokslą girdėjo Paltarackas, tuosyk tikriausiai atselėnys apsižvalgyti, kas dedasi bažnyčioje. Visi buvo tiek siaubo apimti, kad iš karto nesuvokė, ko jis čia galėjo ateiti (totoriui didžiausia nuodėmė lankytis kitatikių šventovėje).

Reikia manyti, kad Paltarackas, sugrižęs pas rusus, viską atpasakojo, ką kunigas kalbėjęs, ką jis matęs. Manoma, kad bažnyčios sunaikinimą atidėjo tik dėl daugybės žmonių joje. O kunigą Stasiūną už tą pamokslą vėliau areštavo ir nuteisė 10 ar 15 metų lagerio. Kunigas sugrižo po Stalino mirties, bet savo parapijos bažnyčios jau neberado. Trumpai klebonavo Nedzingėje. Dirbti neleido lageryje pakirsta sveikata: buvo atleistas poilsui bei gydymui, ir netrukus mirė.

Kunigą Stasiūną areštavus, Ryliškių parapiją, nors retkarčiais, aptarnaudavo iš kitur atvykę kunigai. Tačiau greitai bažnyčia vėl uždarė. Kitaip sakant, uždraudė atvažiuoti čia kitiems kunigams. Ryliškių parapijiečiai nujautė, kad valdžia nori bažnyčią sunaikinti. Todėl nutarė ją paeiliui saugoti. Daugiausia ją prižiūrėjo buvęs zakristijonas. Bažnyčią saugoti padėjo ir šunės. Tais neramiais laikais žmonės taip pergyveno visokių negandų, kad ilginiui ėmė iš šunų lojimo suprasti, kas į jų pusę atvyksta. Mat šunys vienaip loja ginkluotus, kitaip beginklius, o trečiaip – žvėris. Ir kai tik artėdavo ginkluoti, žmonės iš visų pusių patraukdavo bažnyčios link ir šitaip sutrukdydavo atlikti tą bjaurų darbą. Visų akivaizdoje kažkodėl vengta deginti bažnyčią. Tik su laiku buvo sugalvota šitoks variantas.

Iš Merkinės į Ryliškes atvyko būrelis kariškių. Kuriais metais tai buvo, mums nustatyti nepavyko. Greičiausiai, 1949 – 51 metų laikotarpyje. (Kūrijoje nesiteiravome saugumo sumetimais). Tame būrelyje būta ir Paltaracko. Anuomet Merkinėje buvo taip vadinamų liadies gynėjų. Reikia manyti, kad kaip tik Paltarackui buvo įsakyta padėti bažnyčią. Mat kariškiai, Ryliškėse pasikinėję, pavakare, pasiėmė iš kaimo pastotės, nevėkažkiais reikalais išvyko. Paltarackas su dviem kareiviais pasislėpė netoli bažnyčios griovio krūmuose. Sutekus Paltarackas su savo bendrais išlindo iš krūmų. Kartu kiek paėję, stabtelėjo. Išdavikas Paltarackas, nešinas kažkokiu indu ir skudurais, pasuko prie bažnyčios durų ir, išlaukęs duris, įėjo į vidų. Ryliškietis, tą vakarą turėjęs eiti prie bažnyčios sargybą, atėjo kiek vėliau. nes buvo tikras, kad rusų nebėra kaime, – tie juk su keliais vežimais išvažiavo, – visi matė. Sargas prie bažnyčios artėjo kaip tik tuo metu, kai Paltarackas nuo durų buvo per kelis žingsnius. Žmogus, pažinęs Paltaracką ir žinojęs jo žiaurumą, apmirė iš baimės ir stebė jo lyg apstulbęs, kai šis laukė bažnyčios duris. Sudrausti nedrįso. Pagaliau sargas nutarė patyliškai eiti ieškoti kitų žmonių pagalbos. Deja, atskubėję žmonės rado liepsnojantį bažnyčios vidų, o piktdarių jau nerado. Bažnyčios išgelbėti nepasisekė, – juk visa medinė, o čia dar apipilta benzinu ar kitu gerai degančiu skysčiu, visa greit paskendo liepsnose.

Kai Paltarackas su savo bendrais skubėjo pas anksčiau išvykusią grupę, vežėjai, palikę rusus Novosodų kaime, važiavo atgal į Ryliškes namo. Jie, nuvežę rusus į Subartonį miške prisiglaudusį Novosodų kaimą (10 km. nuo Ryliškių), paliko išvežto Sibirano ūkininko Baryso name, kur buvo laikinai apsigyvenusi vienos našlės varginga šeima. Vežėjai nesutiko grįžtančio Paltaracko, nes šis, matyt, nenorėjo, kad jį vežėjai pastebėtų: bus pirmasis vežėjus pajutęs ir pasitraukęs toliau.

Rusai našlės užimtoje patalpose greit padarė kratą, patikrino, kuo galima pasisotinti. Radę bulvių ir truputį lašinių, taukų, įsakė išvirti bulvių. Bulves skuto šeiminiškė, o jai padėjo pora eilinių kareivių. Kai išvirusios bulvės pakvipo taukais ir svogūnais, visi rusai susėdo valgyti. Visko nesuvalgė, šiek tiek paliko.

Paltarackas, su savo bendrais atvykęs į Novosodus, tiesiog pasuko į Baryso namus, kur rusai po vakarienės nenusirengę, kur kas kritęs, miegojo. Vadinas, jau buvo iš anksto sutarta, kur Paltarackas turi prisijungti prie grupės. Paltaracko pasirodymas visus pažadino iš miego. Uždegė lempą, o karininkas atvykęs su Paltaracku du kareivius išvarė lauk, tarsi sargybon. Paltarackui liepė suvalgyti bulvių likučius. Paltarackas pasiėmė nuo viryklos puodą su bulvėmis, pasistatė ant

stalo ir pradėjo valgyti tiesiog iš puodo. Tik staiga – šūvis. Sutarškėjo lango stiklai, vos neužgėso lempa. Visi pašokę pamatė, kad Paltarackas, su kasniu burnoje, susmuko ant suolo su persauta galva. Savo akimis įvykį matęs asmuo pasakojo: "Išgirdęs šūvį, pažvelgiau link namo: per kelis metrus nuo lango lempos šviesoje stovėjo kareivis, atkišęs šautuvą į langą. Po akimirks sutarškėjo šautuvo spyna. Mat, išmetė iš šautuvo tutele ir spyną vėl uždarė. Eidamas nuo lango, užsimetė šautuvą ant peties..."

Tūlas gali paklausti: kodėl sargybos nereikėjo, kol dar Paltarackas nebuvo čia atėjęs? Kodėl sargyba buvo paskirta iš tik ką atvykusių kareivių, o ne iš pailsėjusių ir pavalgiusių? Kodėl nebuvo leista valgyti alkaniems kareiviams kartu su Paltaracku? Galima suprasti, kad čia buvo tik žiauri apgavystė. Paltarackui ir dviem

MŪSŲ DIENOS – MŪSŲ NAKTYS

Paskutinijame KLB-nės Krašto Tarybos posėdyje buvo paskirta 31-mąsias KLDienas suorganizuoti Montrealio lietuvių kolonijai. Jos vyktų paskutinį kartą rudens metu, atsižvelgiant į meninių grupių vadovų labai stiprius pageidavimus. Tad šį rudenį Montrealio lietuvių ypatingai stengėsi gerai pasiruošti 7-niems įvairiems rengimams: V. Krėvės Premijos įteikimui, Krepšinio rungtynėms Didžiajam Baliui, Iškilmings Pamaldoms Katalikams, Iškilmings Pamaldoms Evangelikams, KLD Koncertui ir Jaunimo Atsisveikinimo Vakarui. Programų planavimas ir joms atsakingų asmenų verbavimas prasidėjo prieš gerą pusmetį. Tuoju po vasaros atostogų darbas ypač suintensyvėjo. Nevienas posėdis truko iki po vidurnakčio, nevienas dešimtas telefonas skambėjo ir vėl vakarą ir anksčiau rytą, ne viena pusiau miegota naktis praėjo besvarstant planus, besirūpinant, befantazuojant, kaip kas turėtų būti atlikta. Taigi-buvo netikėtai mūsų Dienos, bet ir mūsų naktys... Pirmasis renginys – Vinco Krėvės Premijos įteikimas:

NUOTAIKINGAS IR SĖKMINGAS VINCO KRĖVĖS PREMIJOS VAKARAS

Kaip žinia, XXXI-sios KANADOS LIETUVIŲ DIENOS MONTREALYJE buvo pradėtos XVI-sios VINCO KRĖVĖS literatūros premijos įteikimo švente. Lietuvių Akademiniis Sambūris jau nuo 1951 metų skiria, kas antri metai, premijas už grožinės lietuvių literatūros veikalus, išleistus išeivijoje. Šiais metais toji premija buvo paskirta poetui LEONARDUI ŽITKEVIČIUI už jo humoristinių eilėraščių rinkinį MILŽINAI IR SLIBINAI, išleistą 1984 metais New York'e. Tūkstanties dolerių premijos mecenatas (kaip ir praeitosios V.K. premijos) buvo KANADOS LIETUVIŲ FONDAS.

Vakarą atidarė trumpu ir reikšmingu žodžiu KLB Montrealio Apylinkės pirmininkas Arūnas Staškevičius, kuris ir buvo visų Kanados Lietuvių Dienų vyriausias organizatorius. Po jo kalbėjo Lietuvių Akademiniis Sambūrio pirmininkė Regina Piečaitienė, lygiai glaustu ir taikliu žodžiu pradėdama visą vakarą. Ji ir pravedė vakarą. Pristačiusi jūrą komisiją, pakvietė dr. Iloną Gražytę-Maziliauskienę, jūrą komisijos sekretorę, perskaityti jūrą komisijos oficialų a k t a.

Kadangi laureatas dėl ligos pats negalėjo iškilti mėsė dalyvauti, aktą už jį priėmė jūrą komisijos p-kas dr. H. Nagys, paskaitydamas laureato atsiųstą žodį:

"Džiaugiuosi, esu dėkingas ir jaučiuosi didžiai pagerbtas to garbingo sambūrio, kurio meilė lietuviškam žodžiui išėina į plačią viešumą jau šešioliktą kartą. Tai tradicine virtusi ir lietuvių visuomenėje stipriai išpilietinus Vinco Krėvės literatūrinė premija. O mano džiaugsmą, šią premiją laimėjus, dar paryškina faktas, kad esu buvęs to didelio rašytojo Vinco Krėvės studentu."

Taip pat paskaitė ištrauką iš laiško, rašyto š. m. rugsėjo 27 d. jūrą komisijos pirmininkui:

"...Tad apie save čia daug nerašysiu. Tik tiek pažymėsiu, kad vokiečių okupacijos metais po visą Lietuvą pasklido pogrindžio spaudoje spausdinto mano keiturosmio eilėraščių vienas posmas: "Dvi švilpynės – vienas tonas: čia Berlynas, ten Maskva. Viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas, kaip šuva". Tas posmas kartojamas ir dabar: okupuotoje Lietuvoje ir emigracijoje.

Jei bus reikalinga, galima paminėti ir tai, kad nemažam kiekiui mano vaikiškų eilėraščių yra parašę muziką šie kompozitoriai: Juozas Gaubas, Konradas Kavėckas, Bronius Budriūnas, Juozas ir Faustas Strolis ir kiti. Pirmutinį kartą buvau premijuotas nepriklausomai Lietuvoje: Ateities Spindulių baladės konkurse laimėjau pirmąją premiją (antrąją laimėjo Balys Gaidžiūnas, trečiąją – Vytautas Tamulaitis).

"Milžinų ir slibinų" premijos proga gavau sveikinimų. Vienas jų, Bernardo Brazdžionio, skamba taip:

Sveikas būk, Pavabaly,
Pabaksnogės slibinams
Ir parodės, ką gali
Montrealio milžinams."

H. Nagys už laureatą priėmė iš KANADOS LIETUVIŲ FONDO atstovo Montrealyje Broniaus S t a š k e v i č i a u s įteiktą \$1.000 čekį.

Sekė literatūrinė vakaro programa. Henrikas Nagys apibūdino laureato kūrybą savo nepraileisimoje paskaitoje, pavadintoje "AUKŠTAČIO POETO ŠVELNIAI LIUDNA ŠYPSENA arba BALIO PAVABALIO SAT(LY)RINĖ POEZIJA". (Jos dalis spausdinama šiame "NL" numeryje).

Po paskaitos, kartu su Vincu Piečaičiu, paskaitė visą pluoštą Leonardo Žitkevičiaus (pasirašinęs juo ir Runcė Dandierinu, ir Baliu Pavabaliu) Jinksmų bei nuotaikingų eilėraščių. Švelnus, trumpasakis ir šmaikštus laureato poezijos humoras gerai nutiekė susirinkusius šventės svečius. Kad Žitkevičiaus poezija patiko, galima buvo matyti ir iš to, jog bematant buvo išpirkti autoriaus atsiųstieji ir autografuotieji premijuotojo rinkinio 37 egzemplioriai.

Po meninės dalies sekė puikiai paruošta užkanda. (Šeiminkės: M. Girdžiuvienė, E. Kerbelienė ir D. Staškevičienė – buvo už tai apdovanotos korsažais ir garsiais plojimais).

Pažymėtina skoningai ir tikrai šventiškai buvo papuošta (pagal sambūriečio Gyčio Vazalinsko projektą) Aušros Vartų parapijos salė. Pirmą kartą buvo išskabin-ta visų V. Krėvės literatūros premija premijuotųjų knygų viršelių fotostatinės kopijos. Skoningai ir chronologi-ne tvarka jos ne tiktai puošė salę, bet ir priminė visus atžymėtuosius mūsų rašytojus. Prisidėjo prie įdomaus ir prasmingo salės sutvarkymo ir J.V. Danio (iš Otta-wos) surinktų archyvinų nuotraukų išstatymas prie įėjimo.

kareiviams buvo pavesta atlikti bjaurus darbas, o kad kam nors girtas nepasigirtų apie savo "žygį", reikėjo garbingai jį numarinti.

Tada vadas įsakė pakinkyti arkli, pasišaukė kaiminystę gyvenusių Volungevičių ir liepė vežti Paltaracko lavoną Merkinėn. Volungevičius, važiuodamas su rusais, štai ką išgirdo: "Banditai sudegino Ryliškių bažnyčią. Ją gindamas, garbingai žuvo liaudies gynėjas draugas Paltarackas." Iš Merkinės Volungevičių paleido namo. Paltaracko lavoną atidavė žmonai. Laidotuvių nebuvo. Net nežinia, kur jis pakastas. Dėl Paltaracko mirties nieko nei areštavo, nei tardė. Taip pat nebuvo bandyta ieškoti padegėjų. Jei banditai padegė bažnyčią, čekistai turėjo juos persekioti. Bet kam tas žygis? Liaudis ir taip patikės, ką čekistai paskelbė. (bus daugiau)

VINCO KRĖVĖS Premijos jūrą Komisija: Arūnas STAŠKEVIČIUS, dr. Henrikas NAGYS – Komisijos pirm., Regina PIEČAITIENĖ – Lietuvių Akad. Samb. Montrealyje p-kė, dr. Ilona GRAŽYTĖ-MAZILIAUSKIENĖ K – jos sekr., Kazys BARTEŠKA – narys. Nuotr. J. Piečaičio

mo: jos priminė mums pirmąsias sunkias įsikūrimo dienas ir mūsų veiklą Kanadoje.

Paminėtina taip pat lietuviškų knygų loterija, kurią tvarkė L. Dainienė, geras orkestras, grojęs šokiams ir gaivinantis baras.

Jau seniai teko matyti taip pasisekusį ir taip nuotaikingą, skoningą ir puošnų literatūros vakarą. Už tai montrealiečiai dėkingi visiems ištikimais ir energingai tebedirbantiems sambūriečiams ir jų dabartinei valdybai (pirm. Regina Piečaitienė, sekr. Roma Valinskienė, nariai: Eugenijus Dainius, Laima Dainienė ir Gytis Vazalinskas).

Beje, vakaro metu buvo apdovanotas gele ir poetas Henrikas Nagys, berods, tos V. Krėvės premijos sumanytojas, savo maždaug už ropas būsimą gimtadienio progą.

Jonas V a k a n a s

HENRIKO NAGIO ŽODIS VINCO KRĖVĖS PREMIJOS ĮTEIKIMO VAKARE (Ištraukos)

Prieš pradėdamas aptarti Leonardo Žitkevičiaus poeziją ir premijuotąją eilė(k)ščių knygą MILŽINAI IR SLIBINAI, norėčiau dar padaryti mažą įžangėlę. Prieš du dešimtmečius buvome išėję kovon prieš kultūrinį nuosmukį, taigi tuos, kurie, gamindami ir liaupsindami, ne daug ko arba niekuo nevertę meną, menkina mūsų išeivijos kūrybinį aruodą. Sunku tvirtinti, kad toji kova būtų buvusi sėkminga: ir šiandien dar tebeklesti mažaverčiai pasireiškimai literatūroje, daliję ir kitose kultūros srityse. Tačiau, šalia šio nepageidaujamo reiškimo iškilio ir kitas, mano manymu, dar net pavojingesnis išeivijos kultūros reiškinys. Pavadinis: jį savotiško akademinio snobizmo vardu. Tai pačių įkurta aristokratų klika, kuri šventai įsitikinusi, jog ji viena tesugeba įžvelgti, pažvelgti ir paaiškinti kitiems kaip svarstyti, suprastina ir vertintina mūsų menininkų kūrybą. Jų aiškinimai beveik neįkandami ir neilniam menų mėgėjui. Šie žinovai, vienas kito teigimus kartodami, padaro iš savųjų miglotų ir superakademiinių nagrinėjimų – dažnai apie panašiai išpūstą kūrybą – dogmas, kurių nepriimti būtų beveik nuodėmė...

Tad, kalbėdamas apie šį aukštaitiškų "dainuškų" kūrėją, beveik turėčiau atsispausti to anksčiau paminėto aristokratiško "establišmento", kad drįstu tokias tararaikas svarstyti, lyg tai būtų tikra poezija. O neatsiprašau. Dar daugiau: teigiu, kad Leonardo Žitkevičiaus poezija yra tyriausia poezija geriausia to žodžio prasme ir kad joje yra posmų, vertų mūsų literatūros istorijos puslapių, o minties lakumu ir apipavidalinimo grakštumu bei lengvumu, prilygstančių Miškinio, Binkio ir Neries posmams.

Premijuotojo humoristinių eilėraščių knygoje MILŽINAI IR SLIBINAI išlaikytos visos Žitkevičiaus šypsningo poetinio žodžio dorybės. Paskaitysime netrukus, trumpai aptardami, tas eiles. Gal tikrai reikėtų nurodyti kai ką, ko kartais nepastebime greitomis beskaitydami tokią "lengvą poeziją. Pirmiausia, jos lengvumas nėra atsitiktinis ir nėra jis iš rankovės išpurptomas. Reikia talentingos rankos, reikia Dievo dovanos ir neeilinio savo gimto žodžio apvaldymo, ko mažas kas mūsų poezijoje yra turėjęs. Net vadinamieji mūsų poezijos aukačiai galėtų daugelio posmų Žitkevičiui vertai pavydėti. Koks nepaprastas jo eilių glaustumas! Nėra jokio vandenėlio. Kokia muzikali ir tekėte tekanti eilių poetinė frazė. Kokia ritmika. Kokie taisyklingi rimai. Kokie skambūs asonansai. Ir paskutinė eilutė dažnai mikliai ir taikliai užkertanti arba atrišanti mintį.

Žinia, Leonardo Žitkevičiaus poezija nėra "sunkioji artilerija". Nereikia šimto metų (kaip vienas mūsų literatūros aptarėjų yra išsireiškęs apie savo adorojamojo eiles) kad gebėtum įsijausti ir suvokti ją, nereikia baigti nė kelių fakultetų, kad įkastum jį prasme: Žitkevičiaus poezija yra b e p r e t e n z i j ų. Ji kalba į skaitytoją beveik kaip liaudies daina. Ji ir gimė iš tų pačių versnių: Aukštaitijoje ir smėlis, ir vanduo dainuoja. Betgi nė vien sunkioji artilerija laimi kovų lauke. Be to pilno eilinio pėstininko niekas dar nėra nieko laimėjęs. Kalbant oriau, galima būtų paminėti seniausios pasaulio poezijos posmus: jų tarpe yra bega-(nukelta i 3 psl.....)

20-ji MOKYTOJŲ, TĖVŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

L.EIMANTAS
(pabaiga)

Dalis Mokytojų Studijų Savaitės dalyvių. Tai ankstyvesnės mūsų imigracijos atžalos, panorėjusios paieškoti savo kilmės šaknų. Viduryje klūpo mok. Bronius K r o k y s, jų vadovas ir mokytojas.

Ryškesni Studijų Ispūdžiai

Per kelis "Nepriklausomos Lietuvos" numerius bandžiau aptarti Studijų savaitės iškiluosius vadovus, darbuotojus, paskaitininkus bei jų būdingas paskaitas. Tiesa, paskaitų buvo kur kas daugiau, negu suminėčiau. Tačiau, tegu nesusidaro įspūdis, kad buvo tik paskaitos, paskaitos ir daugiau nieko.

Priešingai, Studijų Savaitėje turėjome gana daug iškilų dalykų, dėl kurių Dainavon pastovyklauti atvykęs niekas nesigailėjo.

Pirmiausia, oras buvo tikrai palankus. Taigi, galėjome ir turėjome puikių progų pavasaroti prie Spyglio ežero. Maistas buvo toks, kad ir labiausiai išrankus dalyvis galėjo patenkinti savo skonį ar net pasmaguriuoti. Kadien turėjome kelias laisvalaikio valandas, kada galėjome arčiau pabendrauti, pasivaikščioti gražioje gamtos aplinkumoje, pasidairyti ar pasimaudyti tyrame ežero vandenyje.

Dieną pradėdame rytine mankšta, kurią reikiama praveddavo žinomas sporto veteranas Br.Keturakis, 8 val. ryto išklausydavome mišių, nes savo tarpe turėjome net tris kunigus: J.Duobą, P.Daugintį ir P.Svarinską. Kasdien vakare sutelkdavome pajėgas į stropiai paruoštą vakaronę. Taigi, taip ir sekė: susipažinimo vakaras, šokiai-links-mavakaris, įdomių iš Lietuvos skaidrių rodymas, nuotaikingas laužas prie ežero, talentų vakaras, o penktadienį - išpūdingos eitynės- partizanų ir už Lietuvos laisvę kariusių pagerbimas.

Bet bene išpūdingiausias buvo šeštadienio atsisveikinimo vakaras. Čia studijų dalyviai parodė ką gali. Pirmieji pradėjo vaikų darželio (kurį vedė čikagiškė Rūta Juškienė) deklamatoriai ir vaidintojai. Studijose sudarytas choras, kurį vedė jaunas muzikas Viktoras Ralys, tikrai patraukliai padainavo kelias lietuviškas dainas.

Mokyt. Br. Krokio vadovaujamos ankstyvesnių lietuvių imigracijų atžalų, atvykusių čia pasimokyti lietuvių kalbos, mūsų dainų, tautinių šokių ir kitų tautinio pobūdžio apraiškų, atliko, sakyčiau po e t i-

n e p y n e, skirtą L i e t u v a i. Jie per visą savaitę tam ruošėsi, kad galėtų lietuviškai prabilti į gausią auditoriją. Jie atėjo pas mus ir taip nuoširdžiai skyrė savo mintis ir nuotaikas Tėvynei - Lietuvai. Mes au dringai plojom, nes visi jutom, kad ir trečiosios kartos imigrantų kartoje dar glūdi lietuviškė, nes tatau turbūt liudija- kad Lietuva vėl laisva bus ir mes niekam nevergausime.

Detroitiškis - jaunas Marius Gražulis pasigėrėtinai pagrojo čelo "Ave Maria", o solo subtiliai padainavo čikagiškis Tadas Rūta. Rašytojas Vaclovas Kavaliūnas puikiai paskaitė savo studijų metu sukurta vaizdelį "Filomena". Vėl visi gėrėjomės U d r i u šeimos jauniklių pasirodymais. Jie, nors jų šeima toli gyvena nuo mūsų išeivijos susitelkimų, išėjo, taip sakant, lietuviškos šeimos mokyklėlę. Jų mamytė ir tėvelis davė savo atžaloms visa tai, ko reikia sąmoningiems išeivijos lietuviukams. Todėl p.p.Udrių vaikai gražiai kalba lietuviškai, deklamuoja, vaidina, groja smulkais ar pianinu. Jiems duota taip pat daug katučių.

Atsisveikinimo vakarė ypač patiko mūsų tautiniai šokiai. Šokėjų dvi grupės čia per savaitę sudarė ir paruošė talentingą vadovė ir tautinių šokių žinovė Jadvyga Matulaitienė iš New York'o.

Galop, reikėtų paminėti ir studijų dalyviams per šeštadienio uždaromąjį posėdį išdalintą dovanėlę-laikraštėlį "Dvidešimtmečio Kelias", kurio redaktoriu buvo šių eilučių autorius. Laikraštėlių labai storipiai perrašė mašinėlė čikagiškė Irena Smieliauskienė, tautinių šokių mokytoja, o ji padaugino redakcijos jaunesnieji bendradarbiai.

Tai taip maždaug prabėgo Mokytojų 20-oji Jubiliejinė Studijų Savaitė. Nežinau kodėl, Studijų Savaitėn atsilankė taip mažai mokytojų iš Detroito ir ypač- iš Kanados.

Sekmadienį- rugpjūčio 24 d., tuojau po pusryčių, jau turėjome išvykti į namus, nes, Dainava yra labai "busy" stovyklavietė. Mat, tą dieną tuojau pradėjo rinktis mūsų tautinių šokių mokytojai ir kursantai.

Atsakymas: Toli gražu, taip nemanau. Jaruzelski's gina krėslą, kurio trokšta, sakysim Stefan Olszowski (Užsienų Reikalų ministeris), bet tarp jų didesnio skirtumo nėra. Skiriasi jie tik technika. Kai mane kvotė vienas iš tardytojų, rėkė ant manęs, grūmojo kumščiu ir baugino, kad aš supūsiąs kalėjime, jei nekalbėsiu. Tada įėjo kitas ir tarė: "Betgi, drauge majore, ko Jūs taip šėliojate? Ponas Adam'as yra didžiai kultūringas ir protingas žmogus. Jis Jums pasipasakos neaprekiamas". Tas antrasis žmogus galvojo kaip Jaruzelski's, o pirmasis kaip Olszowski's. Bet abu-saugumiečiai ir jų tikslas buvo tas pats.

Klausimas: Ar Jūs bijotės deportacijos?

Atsakymas: Tai buvo pasiūlyta eilė kartų Jacek'ui Kuron'ui, netgi neseniai, kad jis galys emigruoti užsienin bet kada. Man irgi buvo daryti tokie pasiūlymai. Mudviejų abiejų atvejai tikriausiai išimtiniai.

Galbūt Jaruzelski'ui atrodo, kad tai humanistinis žestas. Juk galėtų gi mane sušaudyti, sakysim už šnipinėjimą Jungtinių Amerikos Valstybių naudai. Kodėl gi ne? Lenkų teismai yra liberališkiausiais pasaulyje, kai tenka įvertinti įrodomąją medžiagą. Manęs tačiau emigracija nedomina. Lenkijai būtų kur kas sveikiau, jei emigruotų Jaruzelski's, Kiszcak'as ar Olszowski's. Man patinka gyventi šioje šalyje... Tol, kol mes esame kalėjime, joks protaujantis žmogus negali patikėti, kad "Varšuvoje viešpatauja tvarka".

Klausimas: Mes jaučiames jums skolingi. Įgrūdami jus kalėjiman, komunistai parodė, ko jie labiausiai bijojo, ir parodė, kam mes esame skolingi už tą didelį atokvėpį Rugpjūtį. Jūs galite būti užtikrintas, kad tol, kol Jūs liksit kalinamu, mes visados sakysim "Non possumus", kaip kad sakydavo kardinolas Wysinski's Stalino teroro laikais. Po amnestijos, Lenkija persimainė iš kalėjimo vienukės į kalėjimo kiemėlį. Arba mes visi išeisim iš kalėjimo laisvėn, arba jie gali visus mus užrakinti kalėjiman, bet mes nesileisim vedžiojami po kalėjimo kiemėlį. Mes prisimename, kad Rugpjūtis prasiskleidė žiedais dėl vieno nuskriausto asmens, dėl to, kad buvo su skasta ginti vieną asmenį- Anną Walentyłowicę...

Atsakymas: Ačiū už Jūsų žodžius ir už tai, kad man duota galimybė kalbėti. Mes stengsimės nenuvilti tų, kurie mumis tiki, nenuvilti draugų kitoje pusėje kalėjimo grotų. Faktinai, Jūs rizikuojate daug daugiau tenai, negu mes čia.

New York Review of Books, Nov.10,1983.

Vertė A.Ž.

Skautai (Lituanistinių mokyklų mokytojai ir svečiai). Iš kairės: Danutė Eidukienė, V.Jonaitis, J.Mozoliauskienė, L.Eimantas, R.Kučienė, I.Smieliauskienė, R.Jautokienė, kun. P.Daugintis, G.Eidukaitė, L.Ruginienė, V.Kučas ir V.Brazaitytė. Nuotr. V. Jautoko

(.....atkelta iš 2 psl.)...PREMIJOS ĮEIKIMO VAKARĖ)

Iš nuostabių ir nemirtingų eilėraščių, parašytų be galo paprasta kalba. O dabar tekalba šio vakaro laureatas poetas Leonardas Žitkevičius.

Štai, išrinkau keletą posmų, kurie tebus kuklūs brūkšniai jo nemažiau kukliam autoportretui.

KODĖL BALYS PAVABALYS?

Žliugėjo tėviškė bala -

Todėl aš pabalys.

Tekėjo plevom Vabala -

Todėl pavabalys.

(Milžinai ir Slibinai, 76 psl.)

Be galo paprastas ketureilis. Bet kiek jame subtilaus sąmojaus ir žmogiškos šilumos.

Apibūdina jis savo eiles MILŽINUOSE IR SLIBINUOSE sąmojingu ANTRINIŲ PAVADINIMU: Sat(1)yriniai eilėra(k)ščiai. Nie ypatingo? Gal būt. O nedaugelis bemoka taip žaisti žodžiu: tik tie, kuriems gimtasai žodis yra tapęs antra prigimtimi. Kaip paukščiui čiulbėjimas ir traliavimas.

Bet Pavabalys moka ir kitaip kalbėti:

Ir toną puoselėjau ploną,

Kurio nėra kalboj artojų,

Ir akademišką žargoną

Aš elegantiškai vartuju.

(M.ir S. 46 psl.)

Žino jis ir humoristo dalia:

Norėčiau būti aš baisus,

Norėčiau gąsdinti visus,

Kad jie nenaudėliai tautos.

Bet jiems esu aš juokdarys.

Ir ką gi kita jiė darys?

Tiktai gardžiai nusikvatos.

Todėl, kai aš kalbu rimtai,

Jau tu žinai, kam visa tai.

O kam?

Juokam.

(M.ir S. 7 psl.)

Toji svieto linksminojo misija nėra visados jau tokia linksma. Ir Žitkevičiaus šypsena (panašiai kaip ir mūsų humoristikos meistro Antano Gustaičio) dažnai primena šypsena pro ašaras. Išleido Žitkevičius 1955 m. rinkinį DAIKTAI IR NUORŪKOS, ir pavadino tas eiles lyrinėmis ironijomis. Kaip tiktai šio rinkinio puslapiuose yra kartaus šypsnio apstu. Kalba jis čia, kad smilksta ir mėtosi žmogus, lyg nuorūka gyvenime-irgi labai panašiam į nuorūką. Kad iliuzijos jį žiauriai apgaus, bet visvien jį prašo naktinio mėnulio jį vesti iliuzijų keliu. Arba apie pasaką:

Į tolimą palaukę

Sugrižo vievesiai.

Auksinė paukštė šaukia:

Kodėl jų neklausėi?

Klausiau, bet negirdėjau.

Nei saulės nemačiau.

Man pasaka spindėjo

Už viską daug skaisčiau.

(Daiktai ir nuorūkos, 8 psl.)

Neturime daug humoristų. Gal dėl to, kad lietuviai nelabai tesugeba pasijuokti - ypač iš savęs. Gal ir todėl, kad nebuvo lietuviui daug ko juoktis. Kiekvienam atveju, galima drąsiai tvirtinti, kad išeivijoje po meistriškų Antano Gustaičio posmų, visai vertai galima šalia padėti Leonardo Žitkevičiaus (Balio Pavabalio) eilėraščių. Jiedu - ir dar keli dabar Lietuvoje rašantys panašios (nors ir atsargesnės) poezijos autoriai ir yra mūsų humoristinės poezijos visas turtas.

Kad tie keli mano pasisakymo sakiniai neatrodytų tiktai vieniša asmeniška nuomonė, pacituosiu dar ir kelių kitų žodžius apie Leonardo Žitkevičiaus poeziją.

Be Antano Gustaičio (iš Lietuvių Enciklopedijos) cituotųjų apibūdinimų, šiame laikraštyje jau anksčiau spausdintų, štai kalba Bronys Raila savo neseniai išleistoje knygoje "TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO":

"Jei Gustaitis su Baronu savo kūryboje daugiau tiesmuki, dažniau smogiantys dienos aktualijų temom ar aštriais pjūviais skrodžiantys pačias skaudžiausias žaizdas, tai Balys Pavabalys atrodytų ramesnis, tartum atokesnis ir "mandagesnis", labiau privataus gyvenimo ydų dainius, pasisakantis subtiliau ir trumpai, dviem trim posmais, labiau iš estetinės perspektyvos, itin išpurenta, tobula klasikine forma, visur ritminga ir sklandžiai rimuota kalba. Net kiekvieno jo eilėraščio pavadinimai rimtuoti ir rimuoti. Pvz. "Ar laisvė jau belaisvė?", "Gražu grožėtis mirazu", arba "Jis turi pačią visą tą pačią"...

Dabar gi tekalba pats poetas - tasai auksagerklis V a b a l n y k o "dainuškinkas", kurio eiles dainavo (ir tebedainuoja net pavergtame krašte) lietuviai ir prie putojančio aukštaičių alaus uzbono, ir svetimųjų smagiama, ir savo giriose, ir "už Uralo, žemės galo", ir už Atlanto, ir už Ramiojo vandenyno, žodžiu, visame apvaliame pasaulyje aidėjo, aidai ir dar ilgai aidės tos Balio Pavabalio "dainos apvalainos".

Varšuvos Tardymo Kalėjime

(tęsinys)

Vadai simbolizuoja visą tautinį sąjūdį. Aš žinau, kaip sunkus jiems gyvenimas ir nuoširdžiai jais gėriuosi. Bet mums nėra kito pasirinkimo. Mus su visa tauta nustūmė pogrindin. Faktinai, kiekvienas yra tapęs samoklininku. Sustabdyti konspiraciją, sutinkant su vyriausybės sąlygomis, reikštų kapituliaciją. Aš turiu jums priminti, kad 1947 m. atsišaukdamį į kvietimą išeiti viešumon, nes buvo pažadėta amnestija, visi "Armija Krajowa" vadai nukeliavo tiesiai į kalėjimą. Jaruzelski's tol neatsikvėps, kol jo daliniai nepalauš mums moraliai nugarkaulio. Tad mes privalome gintis.

Klausimas: Kaip buvo paskelbta amnestija, Jus palaikė kalėjime kaip vieną iš režimo įkaitų. Kaip Jūs žiūrit į amnestiją ir karo stovio atšaukimą?

Atsakymas: Man tai atrodo, kaip dar viena komedija, kurią suvaidino vadovaujančiųjų grupė. Man džiugu, kad daug žmonių išėjo laisvėn. Aš esu ypatingai patenkintas, kad buvo paleisti žmonės, kurie parodė gyvų pavyzdžių, kaip reikia elgtis tardymo ir teismo metu, kaip pav., Zofia Romaczewska. Bet kokia tai amnestija, jei lieka kalėjime Wladyslaw Frazyniuk, Piotr Biednarsz, Andrzej Slowik, Karol Modzelewski, Andrzej Gwiazda ir Marian Jurczyk?

Karo stovio atšaukimas, savo ruožtu, tegali būti vien ritualiniu mostu, padarytu užsieniečiams ir dargi prastai informuotiems užsieniečiams. Niekas nepasisuko į gerąją pusę. Netgi menininkai, aktoriai ir rašytojai kelia grėsmę tai santvarkai, apie kurią svajoja Jaruzelski's. Karo stovis buvo tariamai įvestas tam, kad išvengtų pilietinio karo. Atrodo dabar, kad karo kurstytojai yra menininkai, aktoriai ir rašytojai. Mes tą temą studijavom Stalino laikais. Taip, kad mums žinoma, kaip visa tai pasibaigia. Teroru.

Klausimas: Ką Jūs galvojant apie Jaruzelski'?

Atsakymas: Aš retai kada apie jį mąstau. Jo programa yra padaryti mūsų santvarką totalitarine, ir tai kuopiglausia kaina; bet kol kas rusai juo visvien nepatenkin-ti.

Klausimas: Kodėl ?

Atsakymas: Kadangi jie nepasotinami. Kol ūkininkai nebus suginti į kolchozus, o katalikų kunigai į katakombas, tol jiems sapnuosis kontrevoliucijos košmaras. Žmonės Maskvoje palaiko "konkrečius". Ir palaiko tuos, kurie puola dabar valdančiųjų grupę.

Klausimas: Ar Jums tada neatrodo, kad Jaruzelski's yra mažesniu blogiu?

KULTŪRINIS PUSLAPIS

RAKETA

(DVIEJŲ VEIKSMŲ KALĖDINĖ PASAKA)

I v a d a s

Žmonės, kai Kalėdų laukia,
Triukšmas, šviesos juos patraukia.
Dažnas net nepagalvoja,
Kad juos menkniečiai vilioja...

Daug visur matyt egliųčių,
Dar daugiau margų žvakučių,
Kiek laiškų jau prirašyta,
Ir Seneliui pristatyta...
Vargšas darbo daug turės,
Jei patenkint juos norės.

Girioj - triukšmo negirdėti,
Galima ten pailsėti.
Vėjas šlama ir liūliuoja,
Šaltis tiltus tvirtus kloja.
Nematyt jau net takų,
Mat sniegelio taip gilu...

Miega ilsisi žvėreliai,
Jau nutilo ir paukšteliai.
Kartais sukaukia vilkelis,
Striksi vienišas kiškėlis...
Kūčių rytas kai prašvis,
Daug jis burtų išbarstys...

Švenčių nuotaika gera,
Štai pasikeitė staiga!..
Lyg perkūnas su audra
Trenkia žemę ši žinia:
"MARSAS Senį suviliojo,
Jis staiga ten išvažiuoja!..."

I-as veiksmas.

(Dalyvauja: Kalėdų Senelis, jo Žmona, Nykštukai: Vyresnysis- Išminčius, Greitukas, Spragtukas; Paukštė, Šeškas, Pirmasis Kiškis, Antrasis Kiškis, Pirmoji Pelytė, Antroji Pelytė, Trečioji Pelytė).

I-a s c e n a

Posėdis miške. Išminčius sėdi aukščiau ant kelmelio, laikydamas rankoje pirmininkaujančio plaktuką. Pradedą rinktis įvairūs miško gyventojai. Kiekvienas įėjęs sveikina Išminčių galvos linktelėjimu ar kaip kitaip; po to - sėdasi į ratą. Paskutiniai ateina abu nykštukai. Pirmieji - kiškiai.

Pirmasis Kiškis: (į savo draugą)

Ar žinai, kas gi čia bus,
Kodėl kviečia mus visus ?

Antrasis Kiškis:

Neramu ir man labai,
Gal nutiko kas blogai ?...

II- a s c e n a

Įbėga trys pelytės, tuojau sėdasi.

Pirmoji Pelytė:

Aš labai smalsi esu,
Nusėdėti negaliu...
Ką čia mums jis pasakys,
Gal daryt ką įsakys?...

Antroji Pelytė:

Aš taip pat...

Trečioji Pelytė:

Ir aš - taip pat...
(Kiškiai, sėdėdami, tarpusavyje kalbasi):

Pirmasis Kiškis:

Jau kopūstų pristigau,
Kur jų gauti nežinau...

III- a s c e n a

Ateina iš lėto Šeškas su Kurmiu. Pasveikinę Išminčių, atsisėda.

Šeškas: (sako Kurmiui)

Dujos vasarą tik veikia,
Žiemą jų visai nereikia...

Kurmis:

Žiemą aš taip pat ilsiuos,
Urvą raust juk man neduos.

IV - a s c e n a

Atplasnėja Paukštė. Arčiau priėjusi prie Išminčiaus, sako jam:

Paukštė:

Ką įsakėt - padariau,
Nieką aš nepamiršau...

(Išminčius linkteli galva. Paukštė atsitūpia).

V- a s c e n a

Įbėga nykštukai: Greitukas ir Spragtukas.

Greitukas:

Truputį pavėlavau,
Nes į pusnį įkliuvau...

Spragtukas:

Aš ji pusnyje radau,
Ir išgelbėjau tuojau...

Išminčius:

(Suduoda 3 kartus į kelmą. Visi nutyla. Jis iš lėto ir garsiai kalba)

Prie tvarkos aš jus prašau,
Posėdį atidarau...

(apsidairęs, sako):

Kiek mažoka mūs tiktai,
Miega dar kiti draugai.
Iki Kūčių jie miegos,
Nepakeist mums tos tvarkos...
Bet, deja, nelauksim jų,
Gali būti pervėlu...
(susimąsto ir kalba toliau):

Reikalas labai svarbus,
Liečia jis mažus vaikus...

Visi:

Reikalą tik išguldyk,
Kas daryti - pasakyk!

Žino tai visi iš seno,

Kad nykštukai daug išmano.

Išminčius: (kalba labai rimtu balsu):

Radijo bangom slapčia,
Gauta ši svarbi žinia:
"MARSAS kviečia mūs SENELĮ,
Aplankyti tą keistą šalį..."
Visi: o..o..u...u..ai, ai ai!!!

Išminčius: (tęsia toliau)

Ryt jam atsiunčia raketą
Į šio miško slaptą vietą...
Ką reikėtų mums daryti,
Kaip kelionę sutrukdyti?

Visi:

Tai tikrai labai baisu!
Gaila mums mažų vaikų...

Visi: (pagalvoję kiek, sako):

Turim Senį sulaikyti,
Ar raketą susprogdinti!..

Spragtukas:

Saugos jie gerai raketą,
Ir sargais apsups tą vietą...

Greitukas:

Teks Senelį sulaikyti,-
Tai lengviau bus padaryti.

Visi:

Tiesą, tiesą tu sakai,
Mes tau pritariam pilnai...

Greitukas: (kreipiasi į Išminčių)

Su SENELIU - jūs draugai,
Prašom vykt pas jį skubiai...
Tik tavęs gal paklausys,
Tos kvailystės nedarys...

Išminčius: (rimtu balsu daro sprendimą)

Nepavykus perkalbėti -
Turit man visi padėti...
Teks paimt iš jo batus,
Sugadint visus maišus...

(kreipiasi į p e l y t e s, įsakančiu tonu:)

Skyles jo maišuos darysit,
Niekam nieko nesakysit!..

(P e l y t e s visos atsistoja ir sako:

Taip, darysim!!!

(kreipiasi į k i š k i u s:

Virsit migdančių žolių,
Iš šaknelių užburtų...

Kiškiai (linguodami galvomis):

Taip, žinosim...

Išminčius: (tęsia savo įsakymus)

(kalba į Š e š k a)

Dujas tu gamint pradėk,
Į slėptuvę jas padėk!

(Š e š k a s ima mindyti kojomis ir linguoja galva).

(kalba į K u r m i)

Kai žinosim, kur raketą,
Urvą rausk tu į tą vietą!

(K u r m i s ima suktis ant vietos ir pritaria galva)

(kalba į P a u k š t e)

Virš šio miško tu skraidysi,
Pranešimus man darysi!

(kalba į abu nykštukus):

Pas Pelėdą jūs keliaukit,
Patarimą josios gaukit.
Gerai žino tas raketą,
Pasakys jos silpną vietą....

(atsistoja ir sako):

Posėdį ši uždarau!

(suduoda plaktuku 3 kart į kelmą):

Jūs darykit, ką sakiau.
Aš keliausiu pas Senelį,
Gal nykštukai ir ką gali?....

U ž d a n g a

II-as V e i k s m a s

(Kalėdų Senelio namai. Jis vaikšto po kambarį ir pats su savimi kalba).

I- a s c e n a

Kalėdų Senelis:

Kai atgal namo sugrįšiu,
Nežinau, kam pasiryšiu...
Teks bent ką vistiek daryti,
Gal net paskaitas skaityti.

(kiek patylėjęs, tęsia toliau):

Gaila bus mažų vaikų,
Ir nykštukų...ir žaislų...
Kai dėl Marso pagarsėsiu,
Daug ką paaukot turėsiu...

II- a s c e n a

K.S.Žmona: (įėjusi, žiūrėdama į vyrą)

Ką čia su savim kalbi,
Rūpesčių naujų turi ?
Juk žaislų pilni maišai,
Ar tau jų vis permažai ?

Kalėdų Senelis:

Sėsk, prašau ir paklausyk?
Tas savas šnekas palik...
Temps maišus dabar kiti,
Žygiai mano svarbesni!..

Marsas siunčia man raketą,
Viskas aiškiai sukalbėta...
Ar vaikus aš ten lankysiu,
Tik nuvykęs - pamatysiu...

K.S.Žmona: (išsigandusi)

O, Dievuli, ką sakai!
Gal visai jau pakvaišai?...
Skriausi ŽEMĖS tu vaikus,
Išdalins kas jiems žaislus?

Kalėdų Senelis: (nepatenkintas)

Moteriške, nekalbėk.
Ruoštis man geriau padėk!

K.S.Žmona: (susigraudinusi, ima verkti):

Ką aš veiksiu čia viena,
Ar sugrįši, nežinia...

Kalėdų Senelis: (guosdamas žmoną):

Mano elnius prižiūrėk,
Avižų jiems negailėk.
Kepk meduolius tuos skanius,
Apvalyk visus namus...

K.S.Žmona:

Susisuko tau galva,
Ar jau ŽEMĖ permaža?
Myli čia tave vaikai,
Gerbia net ir jų tėvai!

Kalėdų Senelis:

Duok man baltinius švarius
Ir tuos kailinius naujus!
Štai batus nusipirkau,
Juos išblizgink kiek geriau...

(Kalėdų Senelis trumpam susimąsto. Jo žmona verkia)

Eisiu kojas numazgoti,
Barzdą dailiai sušukuoti...

(Kalėdų Senelis išeina. Pasirodo Išminčius).

III-ia s c e n a

(įėjus Išminčiui)

K.Senelio Žmona:

Ačiū tau labai, labai,
Kad šiandien čia atėjai.
Rast ramybės negaliu,
Tiek daug rūpesčių turiu!

Gal galėsi man padėti,
Mano žmogų perkalbėti...
MARSAN ruošiasi keliauti,
Net raketą iš ten gauti!

Išminčius: (apsiživalgo, kad negirdėtų Senelis)

Neįrūpink taip labai,
Tau padės geri draugai.
Tik manęs tu paklausyk,
Ką sakysiu - padaryk...

Išminčius (tęsia)

Posėdį miške turėjom,
Tau padėti pažadėjom.
Daug ką nutarėm daryti,
Tą kelionę sutrukdyti...
Aš einu čia pas Senelį,
Pakalbėt bus ne pro šalį.

(Sustojęs prie durų, rodo sau į krūtinę):

Svečią vaišinti pradėk,
Bus gerai- manim tikėti!

Staiga įbėga P a u k š t e

IV- ta s c e n a

Paukštė: (praneša Išminčiui)

Jau atskrido ta raketa,
Man jau žinoma jos vieta!
Pūslų tris net pakabino,
Žemę mūs žvalgyt mėgina...

Išminčius: prideda ranką prie galvos, pagalvoja kiek, ir sako:

Kurmiui tu pranešk tuojau
Urvą raust pradėti jau...

Šeškiui bombas užtaisyti,
Į jo urvą pristatyti!

Na, skubėk tenai greičiau,
Rieda viskas daug sparčiau!..

V- ta s c e n a

(Išminčiui ir Paukštei išėjus, įeina abu Kiškiai, nešini puodų gėrimo)

Abu Kiškiai:

Sveika, gyva, Tetulyte,
Nesirūpink taip, vargšyte!
Šį gėrimą virt turėjom,
Nes padėti tau norėjom.

(Paduoda jai puodelį)

K.Senelio Žmona:

Ačiū jums labai, labai,
Tik kad baigtųsi gerai...
Apsipirkt šiandien buvau,
Jums kopūstų ten gavau.

Abu Kiškiai: (apsidžiaugę)

Jau seniai jų neragavom,
Nuo rudens niekaip negavom...

(K.Senelio Žmona išsiveda abu kiškus atiduoti kopūstų)

VI- ta s c e n a

(Įeina Kalėdų Senelis su Išminčium)

Kalėdų Senelis:

Aš dabar labai skubu,
MARSAN išvažiuot turiu...

Išminčius: (vaikščiodamas paskui jį)

Nesaugu dabar keliauti,
Greitai galą gali gauti...
Sabotažai, pagrobimai,
Tai naujausi išradimai...

Kalėdų Senelis:

Tiesa, Marsas gan toli...
(pamoja ranka ir kalba toliau)

Šiandien viską tu gali!

Juk nereikia daug galvoti,
Tik kompiuterį baksnoti...

(užsisvajoja)

Kai į Marsą aš nukrisiu,
Daug išmoksiu - pamatysiu...
Erdvės ploto begalybė -
Tai Aukščiausiojo- didybė.

Išminčius:

Jei neduos atgal raketos,
Jūs pražuvęs ten ant vietos!
Nėra dar kitos tokios
Tarp planetų skraidančios...

Kalėdų Senelis: (šaukia žmoną)

Barboryte, kur esi ?
Tu pavaišint mus gali.

VII- ta s c e n a

(Įeina K.S.Žmona, ramesnė jau, matydama kas darosi)

K.Senelio Žmona:

Jau einu, aš jau einu,
Gėrimėlio čia nešu.
Nežinia, ką MARSE gausi?
Keistas kraštas, gal badausi...

Kalėdų Senelis:

Na, užteks tavų kalbų,
Atsisėsk geriau kartu...

(nukelta į 5-tą psl.....)

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

• ŠIAULIUOSE vyko profesionalių pučiamųjų instrumentų orkestrų saskrydis. Koncertuose dalyvavo orkestrai iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių.

• KAUNO krepšinio komanda ŽALGIRIS, laimėjusi pasaulinį turnyrą Argentinoje, gavo V. Johnsono vardo taurę, skirtą geriausiai pasaulio klubinei komandai.

Dalis žalgiriečių atvyks kartu su Sov.Sąjungos rinktine, kuri Amerikoje pradės žaidimus spalio 30 dieną.

• VIII-tame Tarptautiniame P.Čaikovskio konkurse pianistų jūrų komisijon buvo pakviestas Lietuvos Konservatorijos profesorius J. Karnavičius, o prof.S.Sondeckis-smuikininkų jūrų komisijon.

Konkurse nedalyvavo nė vienas lietuvis vokalistas ar instrumentalistas.

• MOKSLININKŲ RŪMUOSE buvo paminėta SAULĖS MŪŠIO 750 metų sukaktis. Dalyvavo istorikai J.Jurginis, R.Batūra, E.Gudavičius.

• Mokslininkų Rūmuose pranešimą "Prūsų kalba ir jos raštų paminklai" patiekė filologas V.Mažiulis.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠŽYDA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr.Gv. Valančius

M. K. ČIURLIONIO Dailės Muziejus restauruotame pastate Kėdainiuose.

• RADVILIŠKIO rajone "Šušvės" kolchoze atidarytas visuomeninis muziejus, įkurtas senoje sodyboje, kurią restauravo ūkio meistrai.

Kaip rašoma, daugumą eksponatų -senųjų valstiečių darbo reikmenų - jam surinko kraštotyrininkai. Patiekiami plati medžiaga apie kolūkio istoriją, pirmuosius kolūkiečius ir t.t.

Istorijai priklausytų ir medžiaga, kaip atsirado kolchozai- sulietuvintai pavadinti- kolūkiai. Įdomu būtų sužinoti ar čia įkurtas kolūkis kokiame apleistame buvusiam ūkyje, ar apiplėšus tikruosius savininkus, o gal net ir juos ištrėmus.

• JONAVOS rajono Upninkų kaimo gyventojai skundėsi, kad maisto prekių

parduotuvėje pardavėjos spekuliuoja alkoholiniais gėrimais, imdamos padidintą mokestį. Jos pačios dažnai būna neblaivios. Suklastotais svarsčiais apgaulinėjo pirkėjus. (Tai išgudrėjo sovietiniai auklėtiniai...). Po skundų, parduvės vedėja buvo atleista iš darbo.

• VILNIUJE, Vingio Parke vyko I-oji sodininkų mėgėjų išaugintų vaisių ir daržovių paroda- mugė. Buvo suvažiavę sodininkai, gėlininkai ir bitininkai iš 29-ių Lietuvos miestų ir rajonų. Tuo pačiu metu vyko ir kaukių paradas, etnografinių ansamblių koncertai.

Veikė laboratorija, tikrinanti daržovių radioaktyvumą. Klausimas, ar galėjo patikrinti visas parduodamas gėrybes...

KALBĖKIMĖ SU SAVO VAIKAIŠ IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

Gudų girioje suskaičiuojama daugybė drevėtų pušų ir ąžuolų. Tai ne tik gamtos paminklai, bet senovės bitininkystės palikimas. Senieji bitininkai storo medžio kamieną, maždaug 10 m. aukštyje, išskobdavo ertmę bitėms, angą uždarydavo plautu. Kopinėti medaus, drevininkas lipdavo į medį specialia virve su medžio kabliu-geiniu. Iš drevės iškopinėdavo po puspdį medaus. Girios kaimų gyventojai medų naudodavo maistui, vaistams, gamindavo midų. Iš vaško liedavo žvakes, vaškuodavo valtis.

AUTOMOBILIŲ PRIEŽIŪRA

Nuvažiuoti automobilį prieš žiemą, atrodo, bereikalingas darbas. Netrukus visas jo nublizginimas bus padengtas druskos dalelytėmis...

Bet- prisiminkime, kad vaškas, kuris suteikia blizgesį, taip pat apsaugoja ir nuo drėgmės automobilio įbrėžimus, įlenkimus ir sudūrimus.

"Apsaugojant nuo drėgmės, sutrukdomas rūdžių plėtimasis. Saugojant nuo rūdžių, sutauptume šimtus dolerių automobilio išorės atnaujinimui", - pabrėžia "Automobile Protection Association approved body shop" savininkas.

Svarbiausi darbai, paruošiant automobilį žiemai:

- Pirmiausia- pagrindiniai išvalyti automobilį, naudojant aukšto spaudimo vandens žarną- švirkštą. Išvalyti prisirinkusį purvą iš įvairių įlenkimų, įbrėžimų. Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į sudūrimus-siūles, vieteles tarp durų ir rėmų bei chromijumo apkalimo ir apvalkalo.
- Minimose vietose, susirinkus dulkėms ir kitokiai medžiagai, įkliuvus jose druskai, tuojau prasideda rūdžių naikinamasis darbas.

Naudokite mažą, minkštą šepetį atpalaiduoti dulkėms ir purvui iš įlenkimų, kampų ir įbrėžimų.

Prisiminkite, kad reikia išvalyti fenderių plotą iš vidaus. Jie ne tik prilaiko purvą, bet su juo kartu ir druską, kuri per plonučius įskilimus rūdžių apsaugojimo luobe gali įsikverbti ir paveikti metalą.

Didesnius purvo gabalus atpalaiduokite su medžio gabalėliu, likusią dalį kietu šepetiu arba stipria vandens srove.

- Gerai nusausinų nuvalytas vietas, padenkite jas apsauginiu vašku. Vašku padengti sausi aptaisai ir sudūrimai nepraleis drėgmės. Šalia to, apsaugos automobilio dažus ir tuo būdu mažiau kainuos automobilio perdažymas. Už tokį darbą imama mažesnė kaina, jeigu aptaisai ("moldings") neaprudiję. (Jeigu planuojate išlaikyti automobilį 5 ar daugiau metų, pasiruoškite biudžetą jo perdažymui).
- Patikrinkite visą automobilio išorę - apdangalą, ypač ar yra atskilusio dažo ar tarpai tarp apdangalo ir aptaisų.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

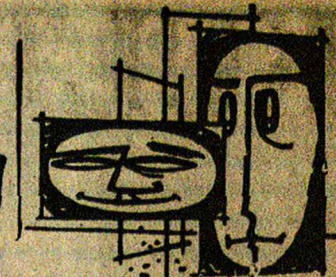
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

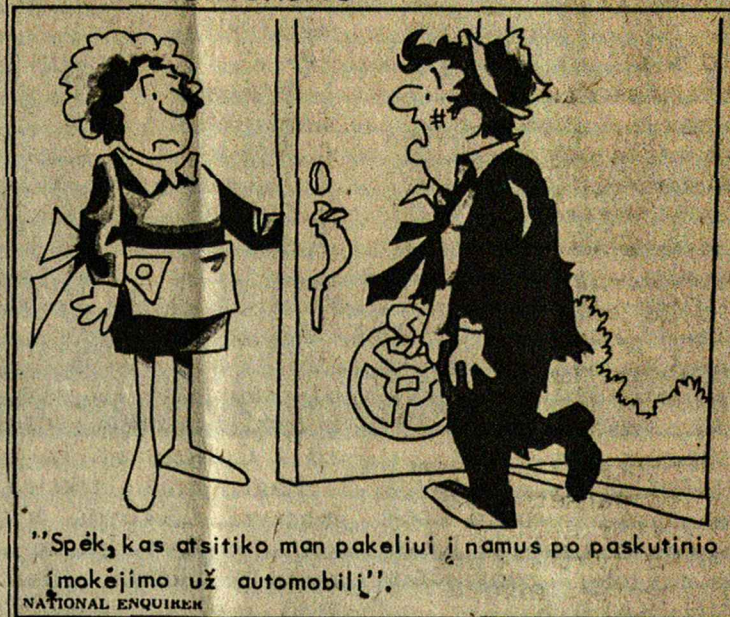
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

BUMPER SNICKERS

BY BILL HOEST

"Spėk, kas atsitiko man pakeliui į namus po paskutinio imokėjimo už automobilį".
NATIONAL ENQUIRER

Lengvai nuvalykite su smėliniu popieriu atsilupusias vietas, nutrinant atsipalaidavusių dažų vietelių kraštus. Su medžiagos gabalėliu arba mažu teptuku užtepti prieš rūdijimą specialiu tepalu. Kai visiškai sudžiūna, vėl lengvai apvalyti smėliniu popieriu ir užtepti automobilio spalvos dažus.

Žiemos metu plauti automobilį kas savaitę nepatarinama.

Sutvarkius sudūrimus prieš rūdijinių tepalu ir nusilupusius dažus - ateina eilė vaškovimui.

• Geras vaškas nuvaro nuo automobilio apdangalo vandeni, kuris nurieda nuo paviršiaus pūslelių pavidale.

CAC(Consumer's Association of Canada) ištyrė 30 vaško rūšių. Geriausiu pripažintas Nu Finish vaškas (Ne Instant Poly Sealant).

Nu Finish vaškas veikia 5-6 mėnesius. Kitų firmų vaškas 1-4 mėnesių.

Nu Finish vaško pasta (\$3.20 vienam padengimui) ir skystoje formoje (\$1.92 vienam padengimui) buvo vienietai gavę labai gerą įvertinimą. Kitos trys firmos buvo įvertintos gerai, jų gaminiai apsaugo automobilį 3-4 mėnesius: "Blue Poly Sealants", "Wynn's liquid Carnauba Wax" ir du "Borden Rain Dance finishes".

Nu Finish - ilgiausiai veikiantis produktas rekomenduojamas ypač automobiliams, kurių dažai dar nepradėjo blukti.

Senesniems, lengvai pablukusiems automobiliams rekomenduojamas "Borden Rain Dance" vaškas.

Kad seniai dažyti automobiliai atrodytų žymiai geriau, patariama naudoti "Turtle Wax Polishing Compound" ir "Scratch Remover" prieš uždedant baigiamąjį vaškovimą.

Ant naujo automobilio nereikia vartoti jokio vaško ar užtepimų("sealants"), kol dažai nėra visiškai įsitvirtinę. Jie gali reaguoti į chemikalus ir išvirsti į dėmes, sroveles ar bendrai prarasti blizgesį.

Kai kuriuos naujus automobilius galima pradėti važiuoti po 6 mėnesių.

Kai kurie pardavėjai ar taisymo garažai siūlo apsauginį automobilio darbą, duodami garantiją "forlife". Pasisaugokite: iš jų prašomos už tą darbą \$200,- kainos, pardavėjas uždirba \$125. Nėra tokio visam automobilio gyvenimui atitinkamo vaško.

Per 5 metus pačiam vartojant Nu-Finish, kainuos 20-30 dolerių - maždaug dešimtadaliu mažiau, kaip taip vadinamas "visam gyvenimui" išvaškavimas.

Taip pat- nepamirškite- artėja žieminių padangų keitimo laikas. (Parinko Ž.)

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.
Adresas
Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3504

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI CERTI - TAVO REIKALAS.

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS.

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

Lietuvių Namų
Žinios

• **TURŪTAITĖ** Vida, pagal Valdybos posėdžio įvykusio spalio 2 d., nutarimą, ir toliau dirbs kaip socialinės pagalbos patarėja-tal-kininkė.

• Nuo lapkričio mėnesio Lietuvių Namams priklausantis namas 1579 Bloor St.W. bus pernuomotas.

• **I TRADICINIŲ LN BALIŲ -KONCERTŲ** nemokamus bilietus LN nariai gali atsiimti iki LAPKRIČIO 12 dienos.

• **LAPKRIČIO 1 d.** Lietuvių Namuose vyks Toronto Lietuvių Lėdo Ritulio ir Kegliavimo Klubų rengiamas **KAUKIŲ BALIUS**.

Per šokius bus išdalintos Žaidynių ir Kaukių premijos.

• **LAPKRIČIO 2 d.** Vėlinių Sekmadienį bus Kapų Laikymo Diena. Mišios kapinių koplyčioje 3 v.p.p.

• **KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMĖNS** vyriausia rinkimų komisija praneša, kad kiekvienas lietuvis, virš 18 m. amžiaus turi teisę ir pareigą balsuoti Tar-rybos rinkimuose, nežiūrint ar susimokėjęs solidaru-
mo mokestį ar ne.

Rinkimai vyks spalio 26 d. Balsuoti galima ir Prisi-
kėlimo Parapijos salėje.

• **VYRŲ KREPŠINIO KO-MANDA "AUŠRA"** nugalėjo "CENTURY" komandą 95:54 rezultatu.

Š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybėse "AUŠRA" dalyvavo su 32 sportininkais ir laimėjo 1-ą vietą. "AUŠROS" Klubu atletikos vadovas ir ŠALFAS lengvosios atletikos vado-vas A M a l i n a u s k a s pravedė pirmenybes. Jam talkino R. M a l i n a u s k a i t ė, V. W i l k i n s o n, K. S a p o č k i n a s, I. W i l k i n s o n ir kiti Klubu nariai.

• **PRISIKĖLIMO PARAPIJA** rengia ŠAMONINGO TIKĖ-JIMO SAVAITGALĮ spalio 31- lapkričio 1,2 d.d., Prisi-
kėlimo Parapijos patalpose-1011 College St., Toronto.

Pagrindinis tikslas ap-mąstyti Lietuvos ir mūsų krikščionybės reikšmę. Pro-
grama prasideda penktadienį 7:30 v.v. ir baigiam sek-
madienį 3 val.p.p. mišiomis Anapilyje ir kapų lankymu.

Paskaitininkai- kun. Jo-nas Bacevičius OFM, Jonas Abromaitis ir Seselė Ignė.

Savaitgalį globoja Prisi-
kėlimo Parapijos Religinė ir Jaunų Šeimų sekcijos.

boston

STIPRIAI VEIKIA
TAUTODAILĖS INSTITUTO
SKYRIUS

Ti Bostono Skyriaus naujoji Valdyba savo veiklą pradėjo su etnografinio an-samblio SODAUTO koncer-tu spalio 5 d. Šiam An-sambliui vadovauja Gita

KVIEČIAME ATSLANKYTI I

SAVAITRAŠČIUI

Nepriklausoma Lietuva

PAREMTI

SPAUDOS VAKARA

Š.M. LAPKRIČIO 8 d. (ŠEŠTADIENI)

didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje

PROGRAMOJE:

- Sol. Vaclovas POVILONIS (neseniai atvykęs iš Lietuvos)
- Akordeonistė - D. PARGAUSKAITĖ
- "ATŽALYNAS" - tautiniai šokiai

- Karšta vakarienė
- Baras
- Loterija ir kitos įvairenybės.

Stalai nenumuoti, galima rezervuoti pas Būrelio narius. Bilietus galima gauti sekmadienio popiežių laiku LIETUVIŲ NAMUOSE ir prie įėjimo. Savo atvykimu paremsite lietuvišką laikraštį.

RENGĖJAI

Š. m. LAPKRIČIO 15 d. ŠEŠTADIENI,

Toronto Lietuvių Namų salėje (1573 Bloor St. W.) RENGIAMAS

KONCERTAS - BALIUS

PROGRAMOJE: • Sol. D. MONGIRDAITĖ iš Bostono, dainuos arijas iš operų:

"La Boheme", "Faust" ir kt.

• Toronto Vyrų Choras "Aras" vad. sol. muz. V. VERIKAITIS, akomp. muz. J. GOVEDAS

BILIETO KAINA - \$6.00;

Šokiams groja 5 asm. orkestras. Veiks baras, loterija. Šilto maisto bufetą ruošia V. BIRŠTONAS. "LN" nariams įėjimas nemokamas. Nariai bilietus atsiima iki Lapkričio 12 d. STALUS galima REZERVUOTI IŠ ANKSTO. Bilietus darbo valandomis platina LIETUVIŲ NAMAI. Bet kuriuo laiku - V. KULNYS, tel.: 769-1266 ir A. SUKAUSKAS - tel.: 244-2790;

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI! RENGĖJAI: "LN" ir "LN" VYRŲ BŪRELIS

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MGKA:

- 6½% už 90 dienų term. indėl.
- 7% už 6 mėn. term. indėl.
- 7¼% už 1 metų term. indėl.
- 7¼% už 2 metų term. indėl.
- 7¼% už 3 metų term. indėl.
- 7¼% už pensijų planą
- 6½% už specialią taup. s-tą
- 6% už taupymo sąskaitas
- 6-7% kasd. palūk. sąskaita
- 5½% už čekių sąskaitas

IMA:

- už asm. paskolas nuo ... 11%
- už nekiln. turto (mortgages):
- su nekeičiamu nuošimčiu
- 1 metų 10%
- 2 metų 10¼%
- 3 metų 10½%
- (fixed rate)
- su keičiamu nuošimčiu
- 1,2 ar 3 metų 9¼%
- (variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 56 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kai-noto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedau-giau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pin-ginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos pasko-
los: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

Toronto, Ontario

ir 532-1149

M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 31 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

MOKA UŽ:

Pirmadieniais	10-3	90 dienų term. indėlius 6½%
Antradieniais	10-3	180-185 d. term. indėlius 7%
Trečiadieniais	10-3	Term. indėlius 1 metų 7½%
Ketvirtadieniais	10-8	Term. indėlius 2 metų 7½%
Penktadieniais	10-8	Term. indėlius 3 metų 7½%
Šeštadieniais	9-1	Pensijų sąskaitą 7½%
Sekmadieniais	9-12.30	Specialią taupymo sask. 6½%
		Taupomąją sąskaitą 6%
		Kasd. taupymo sąskaitą 6½%
		Depozitų - čekių sąskaitą 6%

DUODA PASKOLAS:

asmeninės nuo 11%
mortgičius nuo 9%-12%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninės paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neįrašome mokėšio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS!

Kupčinskienė.

Lapkričio 16 dienai bus suruošta Mildos Kvedarie-nės audinių ir tautinių dra-bužių paroda.

Gruodžio 6-7 d.d. tau-todailininkės planuoja su-rengti rankdarbių mugę, kurioje bus galima išgyti raštuotų pirštinių, juostų, meniškai išdegtų lėkščių, džiovintų gėlių rinkinių, gintaro dirbinių, kalėdinei eglutei šiaudinukų ir kito-kių rankdarbių.

Ti Bostono skyrius buvo pakviestas įrengti tautodailės parodą, kurią globoja LMKF New Haven Moterų Klubas. Jam vadovauja Vai-va Vebraitė-Gust.

Paroda vyks visą gruodžio mėnesį miesto centre, John Slade Ely vardo Ga-lerijoje, New Haven'e.

Tautodailės Instituto Centras randasi Kanadoje, kurin sutelktos geriausios liaudies meno pajėgos, va-dovaujant dailininkams ir tautodailės specialistams Anastazijai ir Antanui Ta-mošaičiams. Tautodailės Instituto patarnavimais ga-li pasinaudoti visos lietuvių kolonijos.

ATSIŠVEIKIMO SU a.a.

ELENA JUCIŪTĖ

"Laisvės Varpo" Radijo programoje buvo prarastas atsisveikinimas su seneliai Bostone mirusia Sibiro kan-kine ir rašytoja Elena Ju-ciute.

J. Novakausko "Varpų maršo" fone buvo perduo-damas reportažas apie jos gyvenimą Sibiro tremtyje ir kitų Sibiro tremtinių vargą. Perduota ištraukų iš pasakytų kalbų Laidotu-vių Namuose prie mirusios karsto, apgaubto Lietuvos trispalve.

Buvo transliuojami Ele-nos Vasyliūnienės, prof. Čes-lovo Masaičio, Stasės Pe-tersonienės iš Chicago ir rašytojo Antano Gustaičio pasisakymai, kuriuos fone lydėjo muzika.

Taip buvo sujungti min-tyse visi lietuviai ištrėmi-me ir laisvėje, atiduota pagarba kilniai lietuvei, kuri iki mirties valandos nepamiršo svo likimo se-sių ir brolių, kuri savo raštais įamžino jų gyveni-mą.

Pažinę Eleną Juciūtę ir perskaitę jos raštus, nea-bejoja, kad verta būtų su-daryti jos knygų rinkinių epizodų vertimus į anglų kalbą ir išleisti atskira knyga, kad būtų prieinama ir mūsų lietuviškai silpnai skaitančiam jaunimui ir svarbiausia- kitataučiams.

Ar toks projektas ne-tiktų perduoti kad ir Litu-anistikos Katedros studen-tams, beruošiantiems dok-toratus ar panašius darbus? Tokiu būdu būtų ir atliktas

ELENA JUCIŪTĖ VIENO
PARENGIMO METU

reikšmingas darbas profe-sionaliaime lygyje, ir pas-
kleistas platesniu mastu, kol dar tam yra palanki atmosfera. Taip pat ir fi-nansiniai ir techniški būti žymiai lengviau atlikti, ne-gu vėl verbuojant atitinka-mus žmones, aukotojus ir t.t. (Taip pat būtų naudinga, kad "Laisvės Varpo" Radijo programos vedėjai sutiktų šios programos kasetę per-siųsti jos prašančiai kokiai nors lietuvių kolonijai, no-rinčiai paminėti Eleną Ju-ciūtę).

Velionė prieš mirtį buvo pageidavusi, kad vietoje gėlių prie jos karsto būtų aukojama LKB Kronikos leidimui Chicagoje.

"LAISVĖS VARPO"

54-TASIS KONCERTAS

Ši lietuviškoji radijo stotis pasižymi ne tik sek-madieninėmis programomis lietuvių ir anglų kalbose, specialiomis programomis įvairioms amerikiečių radi-jo stotims, Vasario 16-to-sios ir Tragiškųjų Birželio Tremimų proga. Ji pasižy-mi ir organizuojamais kul-tūriniais renginiais. Iki da-bar tokių suorganizuota 54.

Spalio 19 dieną vyko 54-tasis Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje. Jame ši kartą programą atliko smuikininkai Dana Pome-rancaite-Mazurkevičienė ir jos vyras Jurij Mazurke-vičius.

Jiedu profesorauja Bos-tone muzikos kolegijose. J. Mazurkevičius dirba Bos-tono Universitete, kur jis yra styginių instrumentų departamento direktorius.

• ALT S-gos Bostono Sky-riaus Valdyba savo posė-džio darbotvarkėje svarstė 10 prašymų finansinės pa-ramos.

Valdyba nutarė paskirti skyriaus ilgamečiui veikė-jui ir rašytojui Jonui Viz-barui vienkartinę premiją už jo nuopelnus literatūros srityje, ypač pasirodžius jo naujausiam romanui.

Sekančiam visuotinam ALT narių susirinkimui bus pateikti siūlymai kiek skir-ti finansinės paramos iki šių metų pabaigos.

Visų Lietuvos mokyklų ir auklėjimo svarbiausias uždavinys išugdyti savarankiškas, patriotiškas ir kūrybiš-
kai nusteikusias, stiprias asmenybes. Svarbu tai todėl, kad tik didelės asmenybės yra visokios kūrybos pagrindas; tik stiprios asmenybės gali sukurti mūsų lietuvišką tautinę kultūrą ir apsaugoti mūsų nepriklausomybę. Mažoj tautoj kiekvienas jos pilietis turi būti taip išauklėtas, jog būtų lyg kaltininkas, kuris ir sunkiausiose aplinkybėse mokėtų susiorientuoti ir savarankiškai veikti savo ir tautos gėro-vei.

Tiesa, šiandien mada asmenybę paneigti, o iš žmo-nių padaryti paklusnią masę. Jei tokį auklėjimo supratimą gali pakelti didelės tautos, tai mažoms tautoms asmeny-bių niveliavimas ir padarymas pilkais minios žmonėmis gali būti tiesiog pražūtingas.

Švietimo min. doc. dr. L. Bistras, 1939.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

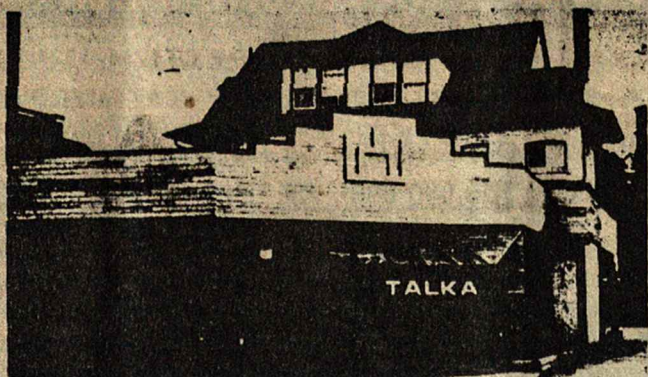
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5 %
sutaupas 5,75 %
kasd. palūkan. už sant. 5,25 %
term. indėlius 1 m. 8,25 %
term. indėlius 3 m. 8,25 %
reg. pensijų fondo 7,25 %
90 dienų indėlius 7,5 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. 8,25 %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 9,5 %
asmenines paskolas 12 %
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal sutaupų
dydį iki \$ 2.000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 25.000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. — 1 val. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. — 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. — 12 v.r.
Lietėpės ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais — uždaryta.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.A.

Eugenijos BARYSIENĖS

Tavo gyvybė užgeso 1985 m. rugsėjo 4 d.
Tu visuomet su mumis mintyse ir maldose.
Lai gailestingas Dievas suteikia Tau amžiną
ramybę.
Sukakties brangiam atminimui šv. Mišios už Jos sielą
buvo atnašaujamos šv. Kazimiero bažnyčioje, Montrealyje.
Nuliūdę vyrai Zigmąs, dukterė Regina su šeima
ir kiti artimieji.

montreal

RUDUO "BALTIJOS" STOVYKLOJE

Nuotr. R. Otto

hamilton

EXPO 86 PARODOJE

Z. Pulianauskas
(tešinis)

Iš Hamiltono išvykdami, buvome kelionės biuro aprūpinti parodos bilietais trims dienoms. Parodą pasiekti iš viešbučio galėjome tik miesto autobusu per 15 minučių arba pasisamdyti taksi.

Pirmąją viešnagės dieną visi išgužėjo į parodą. Čia neturėjome ekskursijos vadovo ar vadovės, todėl ėjo kiekvienas kur kas norėjo ar sugalvojo. Taip tęsėsi trys parodos lankymo dienos. Pirmąją dieną, t.y. antradienį, daugiausiai buvo aplankyta įvairių kraštų paviljonų. Partitas nuovargis, sekančias dvi dienas gerokai sumažino, bent mūsų grupės, parodos lankytojų skaičių. Šalia to, dalis mūsų poniūčių panoro paslaminėti po parduotuves ir ši bei tą nusipirkti.

Vieną parodos popietinį pusdienį buvome pavezoti laivų ir pavaišinti žuvies pietumis — "salmon steak dinner".

Šalia parodų čia vyko kraštų tautinių grupių dainų ir šokių pasirodymai. Vieną dieną labai puikiai pasirodė ir lietuvių tautinių šokių grupė Toronto "Gintaras".

Po parodų palankymo, mūsų grupė dar buvo išvykusį į Victoria apžiūrėti to miesto istorinių vietovių. Ten, naujoje vietoje buvo praleista diena.

Pagaliau atėjo laikas grįžti į namus— Hamiltoną. Tai buvo šeštadienis — rugpjūčio 30 diena. Ši kartą tiesiai iš Vancouverio lėktuvu Air Canada.

Abiejuose skrydžiuose lėktuvuose buvome gerai pavaišinti.

Parodos reikalų tvarkytojų ir lankytojų nuomonės yra skirtingos: daugelis tvirtina, kad paroda buvusi Montrealyje buvo daug įdomesnė ir didesnė. Iš neoficialių šaltinių gaunamos žinios sako, kad Montrealyje dalyvavo 200 kraštų, kai tuo tarpu Vancouver'yje — tik 161 valstybė. Kur tiesa, sunku pasakyti.

Parodą keliavome per Hamiltono kelionių biurą The Travel Square, kuris išlaikė visus duotus pažadus. Kelionės metu ir nuvykus Vancouverin, visais reikalais rūpinosi Pensininkų Klubo Valdybos narys išdininkas L.K. I e v a s. Manau, kad jam visi esame labai dėkingi už gerą rūpestį.

Parodą esu matęs ir Montrealyje ir Vancouver'yje. Apie tai esu rašęs, todėl ši kartą nutariau neįsileisti į detales, o antra, daug mūsų tautiečių tada ir ši kartą taip pat dar nepamiršo matytų dalykų.

● HAMILTONO SENJORŲ NAMAMS "RAMBYNUI"

reikalinga vyresnio amžiaus pora (kad ir ne pensininkų) superintendente pareigoms.

Duodamas dviejų miegamųjų butas ir atlyginimas pagal susitarimą.

Kreiptis pas A. Jankunas 207-1880 Main St. West, Hamilton, L8S-4P8, tel: 416-522-3983 arba pas B. Pakalniškį, tel: 527-1028.

sudbury

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

"MAIRONIO" ŠAULIŲ KUOPA š.m. rugsėjo mėn. 27 d. surengė Tautos Šventės minėjimą. Apie jo ruošimą buvo paskelbta "Tėviškės Žiburiuose" rugsėjo 16 d. laidoje. Deja, Kanados

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Vile Emard
766-2667

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA—INSURANCE

Walter Daugins Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

LAUKIAME MONTREALIO LIETUVIŲ!

Ramunėlių 10-mečio BALIUS

RUOŠIAMAS

1986 m. LAPKRIČIO mėn. 15 d. 6 val. v.

ST. JOSEPH'S PARISH CENTRE

153 Laurier St. E., Ottawa.

PROGRAMOJE: ● "Ramunėlių" pasirodymas
● Skaidrių montažas
● Šilta vakarienė ● Šokiai

Bilietus būtina iš anksto įsigyti. KAINA: \$15,00 suaugusiems,
\$ 10,00 studentams. Užsisakyti bilietus, skambinkite:
Montrealyje — RŪTAI JURKUTAI, Tel.: 281-3093 arba
Ottawoje — RŪTAI KLICIENAI, Tel.: (613) 829-0966

RENGĖJAI: "RAMUNĖLĖS" ir

OTTAWOS APYLINKĖS BENDR. VALDYBA

● XXXI-ose Kanados Lietuvių Dienose gražiai reikės Montrealio jaunimas, rimtai ir sąžiningai repetuodamas, treniruodamasis žaidynėms, rūpindamasis

svečiais, įvairia techniška pagalba. Jie visi verti mūsų dėkingumo. Mūsų kolo-nijai tai labai džiugus reiš-kins.

JŪSŲ FINANSŲ PLANAVIMO PATARIMAI

2.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI

Lapkričio 1 d. vėl bus pardavinėjami Kanados Taupymo Lakštai (Canada Savings Bonds). Šis investavimo būdas yra saugiausias ir lanksčiausias.

Šiais metais lakštų laida duoda 7 ir 3/4% ir minimumą garantijos 5 ir 3/4% 7-nių metų laikotarpiui. Kitokie garantuoti investavimai gali jums duoti aukštesnes palūkanas, bet jūs būsite nepakeičiamai surištas su terminuotu laiku ir, jeigu stipriai pakiltų kainos, nebūtų jokio lakštų vertės pakeitimo. Tačiau Kanados Taupymo Lakštų vertė, kaip buvo ir praityje, pakilus kainoms, yra vyriausybės atitinkamais priedais pakeliama. Pav., praetų metų laida davė 8 ir 1/2% palūkanų, o ši pavasarį kainoms kylant, buvo paskelbtas priedas-bonusai — iki 10 ir 1/4% balandžio, gegužės ir birželio mėnesiams. Didelis tokio priedo privolumas yra tai, kad priedas laikomas pagrindiniu kapitalu, tad apmokestinama tik tai pusė jo. (Pagrindinės palūkanos — "capital gains" — bus aptariamasis sekančiame šios Peter Sodo serijos straipsnyje).

Kanados Taupymo Lakštai gali būti išperkami bet kuriuo laiku ir susidariusios palūkanos, jei jos būtų nepaimtos iki sausio 1 dienos po lakštų nupirkimo, būtų vistiek išmokamos.

Pirkdami Kanados Taupymo Lakštus, jūs galite pasirinkti paprastą arba sukaupus palūkanas.

Sukaupus palūkanų lakštų procentai yra automatiškai vėl investuojami pagal esamą Lakštų vertę. Procentai nuo reguliarių Lakštų išmokami kasmet lapkričio 1 dieną.

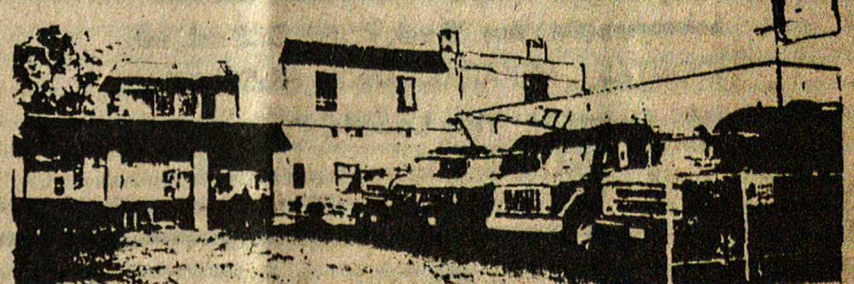
Kanados Taupymo Lakštus galima pirkti už \$100, \$500, \$1.000, \$5.000 ir \$10.000 iki maksimumo \$75.000 asmeniui. Jeigu perkant Lakštus manote, kad galėtumėte pririnkti skubiu atveju juos išpirkti, geriau įsigyti seriją Lakštų mažesnėmis sumomis. Pav., jeigu investuojate \$10.000 — pirkite 10 Lakštų po \$1.000 vieton vieno \$10.000 vertės Lakšto. Jeigu jums pririnktų \$3.000, — būtumėte priversti išardyti visą \$10.000 vertės Lakštą, rizikuojant, kad likęs balansas naujai investavus jums neatneštų tokio pat dydžio palūkanų.

Peter Sodo patarnavimų skelbimas 8 psl.)

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

montreal

MIRUSIEJI:

● PAZNOKAITIS Juozas, 93 m. amžiaus, mirė spalio 18 d.

Liko žmona Jieva, sūnus Juozas jr., ir duktė Ona su šeimomis- 12 vaikų ir 8 provaikaičiai, daug kitų artimųjų ir draugų.

● BALTAKIENĖ (Kanapcekaitė) Veronika mirė, sulaukusi 83 m. amžiaus.

Liko sūnus- Viktoras su šeima ir Bruno, vaikai Kristina.

Palaidota iš Aušros Vartų bažnyčios.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

VYRŲ CHORAS DAINUOJA

Spalio mėn. 19 d. sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių, Seselių Namų salėje susirinko šaunių vyrų būrys. Energingas muzikas Aleksandras Stankevičius tuoj sėdosi prie pianino. Nuaidėjo pirmieji naujo sezono Vyrų Choro dainų aidai.

Krūtinę šildė regint, kad į pirmininko šaukimą atsiliptų netik geras skaičius vyrų veteranų, bet ir būrelis visai naujų jaunosios kartos balsingų vyrų - studentų ir jau diplomuotų jaunuolių. Jie visi tuč tuojau įsiliejo į lietuviškos dainos ir maršų muzikos akordus.

Iš pirmųjų išpūdžių reikia tikėtis, kad gal čia bus pradžia ko nors didesnio, kad gal vėl kelsis iš gilumos senoji mūsų Montrealio lietuvių dvasia. Viliuosi, jog mes pasirodysime sau ir tautiečiams iš kitur, kad Montrealio vyrija yra dar gyva, ir labai gyva.

Ruošiamės didžiajam vyriškosios dainos koncertui- LAPKRIČIO 29 d., kuomet į Montrealio A.V. Parapijos salę suplauks šimtai vietinės Montrealio lietuvių visuomenės, kaip ir daug svečių iš kitur. Tą vakarą Montrealio L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopa atžymės savo gyvavimo 30 metų jubiliejų. Tad neapvilksime jų! Tegul vėl galingai suksambės Vyrų Choro akordai!

Baigiant, dar reikia pridurti, kad reikalinga dar daugiau balsingų vyrų. Kviečiami vyrai be amžiaus skirtumo. Ypač reikia tenorų. Tad nedelsiant - visi į gretas!

D.N. Baltrukonis

● Dail. R. BUKAUSKAS tradiciniai medžio ir šilumos. Nušovė briedį ir pagavo nemažai žuvų. Jo medžioklės patirtįje tai jau 10-tasis briedis.

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

1440 St. Catherine St. W. Suite 606, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 781-4675

Dr. GAETAN, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Vieu, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel: 662-1177

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8806 Centrale, coin corner 45e ave.

suite 208. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

SUITE 2039, SUN LIFE BUILDING

1155, rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

● Šv. KAZIMIERO PARAPIJA rengia tradicinius GRYBŲ PIETUS sekmadienį, LAPKRIČIO 23 d., 1 val. p. Parapijos salėje.

Bus lietuviška muzika, loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

● AV Parapijos salėje, spalio 19 d. vyko Nekaltai Pradėtosios Marijos Seselių 50 metų veiklos šiaurės Amerikoje įdomus paminėjimas. Montrealio kolonijoje Seseles darbavosi nuo 1953 m., įsisteigus Aušros Vartų parapijai. Apie jų šventę ir reikšmę Montrealyje- plačiau kitame "NL" numeryje.

● SPALIO 25, šeštadienį prasideda ŽIEMOS LAIKAS - reikia atsukti laikrodžius 1 valandą atgal.

● AUŠROS VARTŲ Parapijos tradiciniai metiniai PIETŲ bus lapkričio mėn. 9 dieną.

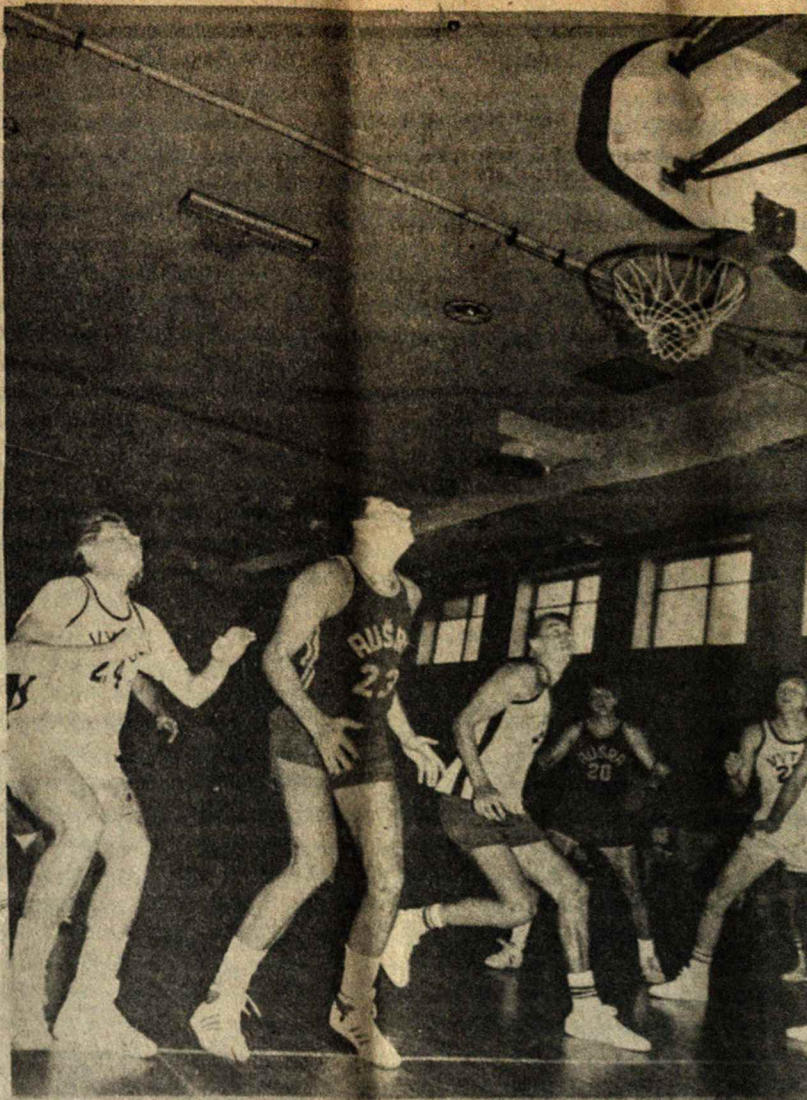
● LEKNICKAS Jonas, vienas iš "NL" steigėjų, talkininkų nuolatinių rėmėjų, serga Slaugos Namuose Chateaugay, 27 Crepin Str. Tautiečiai gali jį aplankyti.

● 1987 m. sezonui bus galima laimėti vietas specialiose užieigose parkuose ir žvėrių rezervuose.

Quebec'o Provincijos Laisvalaikio, Medžioklės ir Žuiklės Ministerija primate, kad šių sportų mėgėjams skiriamų laimėjų traukimas galima užsirašyti iki š.m. spalio 31 dienos.

Reikia užpildyti formuliarą, kurį galima gauti įvairiose vyriausybės įstaigose (žiūr. mėlynus telefono knygos puslapius, kur pažymėta Loisir, Chasse, Pêche). Prašymas dalyvauti traukime, katu su \$4,- turi pasiekti Ministeriją ne vėliau š.m. spalio 31 d. Traukimas vyks lapkričio mėn. pabaigoje. Užsiregistravę dalyviai bus painformuoti raštu apie laimėjimus.

Registracijos formulius siūsti: Gouvernement du Quebec, Ministere du Loisir, de la Chasse et de la Pêche.

KREPŠINIO RUNGTYNĖS XXXI LIETUVIŲ DIENŲ METU MONTREALYJE RUNGTYNIAUJA TORONTO "VYTIS" IR "AUŠRA". Nuotrauka R. Otto

PARDUODAMAS

La Salle 2-ųjų butų namas (duplex) su butu viengungiu (bachelor), garažu, elektrinis šildymas. Pajamos - \$ 12,000 per metus. Kaina - \$ 135,000. Skambinti Tel.: 365-8621

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.00 a pound. Delivery could be arranged too! Please call: Tel.: 627-1328.

STANDARD LIFE

PETER SODÓ

profesiniai patarnavimai finansų reikalais; Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension, Finansų ir mokesčių planavimas.

4150 St. Catherine St. West, Suite 330 Tel. Bus.: 937-4294 Westmount, Quebec H3Z 2Y5 Res.: 255-5579

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENT INC.

3907 A ROSEMONT BLVD MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

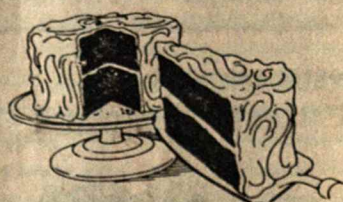
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignets (Ponchik)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Aguriniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vapros laikų saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir Šv. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 19,000,000; REZERVAS virš \$ 600,000.

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 8 1/4 %	TAUPYMO - special .. 6 %
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5 1/4 %
1 metų..... 7 3/4 %	TAUPYMO - kasdieninės 5 %
180 d. - 364 d. 7 1/2 %	EINAMOS 5 %
120 d. - 179 d. ... 7 1/4 %	PENSIJŲ - RRSP term. 8 3/4 %
30 d. - 119 d. ... 7 %	PENSIJŲ - RRSP taup. 6 3/4 %

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9 1/4 %, ASMENINES nuo 10 1/4 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Pentadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laikų nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

[vairūs gėrimai]

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

Reception Hall

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun

(coin Allard corner)

768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181

Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS PASSEPORT - COMMERCIAL MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496